

Primorski dnevnik

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo - Cena 50 lir

TRST, nedelja, 9. januarja 1966

Leto XXII. - Št. 7 (6294)

«Mirovna ofenziva»

Takoj po kratkem božičnem premirju v Vietnamu je ameriški predsednik Johnson začel obsežno diplomatsko akcijo, ki je dobila ime «mirovna ofenziva». Medtem ko so se po kratkem premirju boji na kopnem v Južnem Vietnamu obnovili z nezmanjšano srditostjo, niso ameriški bombniki do sedaj obnovili bombnih napadov na Severni Vietnam.

Znano je, da se je Johnson dolgo obotavljal, preden se je odločil za božično premirje. Toda močan pritisk z raznih strani in na koncu še papežev poziv, ga je prisilil, da se je za to odločil. Vzporedno s tem je začel diplomatsko akcijo, s katero bi hotel prepričati mednarodno javno mnenje in razne državnike, da res želi mir v Vietnamu in da je glavna ovira proti sporazumu edinole «nepopustljivost» severovietnamske vlade. V okviru mirovne ofenzive je podpredsednik Humphrey obiskal Japonsko, Formozo, Južno Korejo in Filipine; predsednikov svetovalec Bundy je obiskal Kanado; voditelj ameriške delegacije v OZN Goldberger je obiskal najprej papeža, zatem pa še Pariz in London; potujoči poslanik Harriman je bil v Varšavi, Beogradu, Indiji, Pakistanu, Iranu in Kairu. Mennen Williams je obiskal številne države v Afriki, drugi diplomati pa so prepričevali voditelje Latinske Amerike o Johnsonovi «iskrenosti» in «dobri volji».

Poleg tega je tudi papež poslal poslanico severovietnamskim, kitajskim in sovjetskim voditeljem ter predsedniku Johnsonu s priporočilom, naj se trudijo, da se boji ustavijo in da se začnejo pogajanja ob spoštovanju neodvisnosti suverennih držav.

Potujoči poslanik Harriman je izjavil, da so vsi državniki, s katerimi je govoril, poudarili željo, kaj bi zastavili vse sile, da se v najkrajšem času vzpostavi mir v Vietnamu. Med obiskom Harrimana v Kairu je tamkajšnji list pisal, da se Nasser stalno zavzema, da bi našli pot za začetek pogajanj in da se bo še dalje zavzemal za to. V tem okviru bo še razširil stiske, zlasti s predstavniki nevezanih držav, ki jih je bil začel pred nedavnim s predsednikom Titom in s Sastrijem.

Johnson stalno poudarja, da želi prepričati hanojsko vladu o svojih dejanskih mirovnih namelih. Sicer pa ne dvomi samo Hanoi v iskrenost Johnsonovih namenov. V preteklih dneh so izrekli dvom tudi nekateri veliki ameriški časopisi, kakor npr. «New York Times» spričlo dejstva, da je Johnson to pot dal svoji diplomatski akciji tako publicitetno. Po dolgih mesecih tihe diplomacije se je Johnson sicer odločil prav za nasprotno. Vsekakor je njegov namen pridobiti svetovno javnost, da bi podpirala njegovo politiko v jugovzhodni Aziji, pa naj sedanja akcija pripelje do miru ali pa do še večje zaostritve vojne. Po nedavnem razkritju, da je Johnson odbil hanojske ponudbe za začetek pogajanj in po razkritju o dopisovanju med Ruskom in Fanfaniem je Johnson uspešno, da je začel ugled ZDA padati. Poleg tega gre tudi za notranjepolitične razloge, ker je Johnson precej izgubil na svoji popularnosti. Sedaj se predsednik pripravlja, da predloži kongresu nov načrt proračuna, ki določa dodatne izdatke 10 milijard dolarjev za vojno v Vietnamu. Verjetno je, da bo ta zahteva naletele na precejšen odpor. Zaradi tega se je zdelo Johnsonu umestno začeti prej svojo «mirovno ofenzivo», da bi potem imel izgovor, da ri krivda ZDA, če ni prišlo do sporazuma.

Znani ameriški častnik W. Lippman, je nedavno napisal, da po enem letu zaostrovaja vojne v Vietnamu je področje, ki je pod nadzorom osvobodilne vojske, danes večje kakor pred enim letom, severni Vietnam pa so na bombardiranje odpravili s pošiljanjem še večjega števila svojih izvežanih vojakov. Rezultat je, da ZDA nimajo sedaj odločujoče vojaške premoči. Zato hoče Johnson razčistiti s svojimi svetovalci zmedo glede vojnih smotrov, ki jih ZDA imajo v Vietnamu. Dejstvo je, da obstaja velika frakcija, ki ne želi pogajanj o miru. Prvo in najvzajemnejše vprašanje pa je, pravi Lippman, ali se ZDA borijo, da ohranijo vojno oporišče na kopnem Azije. Drugo vprašanje pa je, ali so ZDA pripravljene pogajati se o miru z vsemi nasprotniki, tj. tu-

di z narodnoosvobodilno fronto. Prav okoli teh dveh vprašanj je velik spor tako v javnosti kakor tudi v kongresu in tudi v ožjem krogu predsednikovih svetovalcev. Če ne bo ta spor rešen, ne bodo mogoča niti pogajanja o koncu vojne. Dean Rusk in McNamara sta na svojih tiskovnih konferencah večkrat izjavila, da ZDA nočejo stalnih vojaških oporišč v Južnem Vietnamu. Toda te izjave so v nasprotju z izjavami Deana Ruska, ki je dejal, da ZDA ne bodo zapustile Južnega Vietnama, dokler ne bo sajgonska vlada stabilizirana in ne bo njena neodvisnost zagotovljena. To pomeni, da mislijo ZDA še dolgo ostati v Južnem Vietnamu, da branijo tako južnovietnamsko vladu, ki je po volji Washingtonu. Lippman tudi izraza mnenje, da je ameriška vojaška navzočnost v jugovzhodni Aziji nenormalna in da ni nikoli bila zamišljena kot del ameriških nacionalnih interesov. To je slučajna in nepredvidena posledica druge svetovne vojne.

Vietnam je bil sestavni del francoske kolonije Indokine, ki so jo sestavljali še Kambodža in Laos. V drugi svetovni vojni je Indokino okupirala Japonska. Med japonsko okupacijo se je tu razvilo močno narodnoosvobodilno gibanje pod vodstvom stranke Vietminh. Po japonski kapitulaciji je bila razglašena neodvisna demokratična republika Vietnam, ki je zajemala nekdanje področje Tonkinga, Anama in Kočinčine. Na volitvah januarja 1964 je dobil večino vlasov Vietminh in sestavljena je bila vlada. Takoj po volitvah pa so se v Vietnamu izkrcali najprej britanske, potem pa francoske čete, in prišlo je do spopada z narodnoosvobodilno vojsko. Sklenjeno je bilo premirje in na pogajanjih v Parizu je predsednik Hošiminh privolil, da ostane Vietnam v okviru francoske unije. Toda Francozi so zahtevali nadzorstvo nad vojsko in zunanjo politiko. Se preden se je Hošiminh vrnil v domovino, so se sovražnosti obnovile in prišlo je do novih bojev med vietnamsko vojsko in francoskimi okupacijskimi silami. Maja 1948 so v Južnem Vietnamu ustanovili slannato vladu pod cesarjem Baođajem, ki jo je Francija priznala in podpirala. Baođaj je postal njen mileneec in je živel več v Parizu kakor v domovini. Narodnoosvobodilna vojska je osvobodila del ozemlja in je leta 1954 zadala Francozom hud udarec pri Dien Bien Fu. Na mednarodni konferenci v Ženevi je bil sklenjen sporazum o premirju, ki so ga podpisali 21. junija 1954. Vietnam je bil razdeljen na Severni in Južni. Demarkacijska črta teče ob 17. vzporedniku. Z ženevskim sporazumom so Laos, Kambodža in Vietnam bili priznani kot suverene države. Sklepov, ki so se tikali Vietnama, pa ni priznala južnovietnamska vlada, kjer se je s pomočjo ZDA razglasil za 'predsednika države Dien. Francoske čete so zapustile Južni Vietnam v aprilu 1956. ZDA so z ustoličenjem Diena popolnoma spodbile francoski vpliv in prevzele mesto Francije v tej deželi. Osvobodilna vojska se je nadaljevala in ZDA so se vedno bolj odkrito vmešavale vanjo, dokler ni prišlo do prave napadale vojne.

Ameriška navzočnost v Vietnamu spada v okvir blokvske razdeljenosti sveta in v okvir ameriške politike «obrambe pred komunizmom», tj. pred vsakim naprednim osvobodilnim gibanjem. Ne glede na dejstvo, da nimajo ZDA kaj iskati v Vietnamu, ki je na tisoče km oddaljen od njih, pa je treba pri pričeževanjih za konec spopada realno gledati in izhajati iz stanja, kakršno je sedaj. Ugotoviti je treba, da na drugi strani k zaostrovanju mnogo prispeva tudi Kitajska politika, ki jo stalno obtožuje sovjetske vlado, da kuje zaroto skupno z ZDA proti narodu, ki se bori za neodvisnost in stalno odklanja politiko miroljubnega sožitja. Te dni je prispevala v Hanojsko vojaško delegacijo, ki jo vodi član prezidija in tajnik CK KP SZ Aleksander Šeljepin. Pred enim letom je bil na uradnem obisku v Hanoju predsednik sovjetske vlade Kosigin. Od tedaj do danes se je stanje precej spremenilo in v poslalsalo. Vse kaže, da se je sedaj zaključila ena faza vietnamskih dogodkov in da je nadaljnji razvoj sedaj na

(Nadaljevanje na 2. strani)

LETALSKO PREMIRJE NAD SEVERNIM VIETNAMOM ŠE TRAJA

Šeljepin je začel posvetovanje s Hošiminhom Mansfieldovo poročilo o stanju v Vietnamu

Mansfield govori o nevarnosti splošne vojne v Aziji - Vietnamsko ljudstvo vedno manj podpira sajgonsko vladu - V primeru ustavitve ognja bi večina podeželja ostala pod nadzorstvom osvobodilnih sil - Senator Morse opozarja na nevarnost tretje svetovne vojne - Peking napoveduje Johnsonu konec Alkibiada, Napoleona ali Hitlerja

HANOJ, 8. — Agencija Tass poroča, da so se v Hanoju začeli danes pogovori med sovjetsko in severovietnamsko delegacijo. Hanojski delegaciji predseduje vietnamski predsednik Hošiminh.

V Kairu se je tamkajšnji minister Riad sestel danes s severovietnamskim poslanikom. Predstavnik zunanje ministrice je izjavil, da sta govorila o stanju v Vietnamu. Domneva se, da je minister Riad poročal hanojskemu poslaniku o ameriških diplomatskih pobudah. Riad se je danes pogovarjal tudi s sovjetskim poslanikom v Kairu. Sovjetski poslanik je sporočil, kakšno bi bilo sovjetsko stališče v primeru, da bi Američani obnovili svoje napade na Severni Vietnam.

Voditelj demokratske večine v američkem senatu Mike Mansfield je skupno z drugim štirimi senatorji zunanje političnega odbora ameriškega senata predložil poročilo o potovanju po Južnem Vietnamu in drugih državah. Delegacija je obiskala tudi Sovjetsko zvezo in Francijo. Med drugim je rečeno, da je mogoče, da stopnjevanje vojne v Vietnamu pripelje do splošne vojne v Aziji, če ne pride do sporazuma med miru v Vietnamu. Stanje je sedaj naslednje: zelo majhna možnost primerne sporazumne rešitve ali pa nadaljevanje vojne, ki bi pripeljala do splošne vojne v Aziji. Senatorji izražajo bojazen o raztegnitvi in zaostritvi vojne, ki bi pripeljala do stalnega pošiljanja dodatnih ameriških čit v Vietnam. Poročilo tudi, da je težko predvideti, kakšen zaključek bo imele stopnjevanje vojne v Vietnamu. «Ni nobenega razloga, nadaljuje poročilo, da bi bili optimi-

sti, s tem da bi mislili, da je moč doseči konec vojne v notranjosti južnovietnamskih meja v bližnji prihodnosti» Senatorji pravijo tudi, da je množična intervencija ameriških čet «oslabila ofenzivo» osvobodilne fronte, toda ni zaustavila nasprotovanja. «Ta je namreč na povečan ameriški pritisk odgovoril z okrepljivimi svojih čit z rekrutacijo južno od 17. vzporednika in z vojski, ki so prišli s severa, ter je na splošno okreplil vojaško dejavnost».

«Če se bo sedanje stanje nadaljevalo, dodaja poročilo, ni moč vedeti, v čem bo ameriški napar za konec vojne.» «Sicer pa ni videti jasnih perspektiv za konec bojev v Vietnamu» ugotavlja Mansfield. «Vse je odvisno od obsega naparov, ki jih bodo Severni Vietnam in tisti, ki ga podpirajo, mogli postaviti proti ameriškim vojaškim naparom».

Po mnenju senatorjev ne bo mogla sajgonska vlada prenesti večjega bremena od sedanje. Pri tem ugotavlja, da kar se tiče podpore prebivalstva vladi, se je znatno nazadovalo v primerjavi s stanjem, kakršno je bilo, ko je bil ubit predsednik Dien. «Sproti, ko se več vojaška podpora ZDA Sajgonu, nastaja nevarnost, da vojna zgubi svoj pravi smisel v očeh Južnih Vietnamscev» Ta «nevarnost» je toliko večja po mnenju senatorjev, «zaradi dejstva, da razen kakor izjeme niso druge države, ki niso ZDA, dajale nobene pomoči in verjetno je ne bodo dajale». Poleg tega, bolj ko se vojna širi,

bolj narašča napetost v odnosih med ZDA in njihovimi zavezniki na Daljnem vzhodu in v Evropi.

«Toda mnoge države srčno želijo čimprejšnji konec vojne. Malo od njih pa ima jasno misel, kako naj se vojna konča. Čeprav so nekatere države v nekaterih okoliščinah pripravljene prevzeti vlogo posredovalk, je vsaka sedanja možnost učinkovitih pogajanj v veliki meri odvisna od pobud in od naparov borecev».

Poročilo nadaljuje: «Če se bo do začela pogajanja in če bo sledila ustavitve ognja, bo nastalo stanje, v katerem bo večina prebivalstva na celoti ostala pod nadzorstvom vlade, medtem ko bo podeželje v veliki meri obvladala osvobodilna fronta» Mansfieldovo poročilo poudarja, da Sovjetska zveza, Poljska in Romunija odločno podpirajo stališče Hanoja in osvobodilne fronte. Moskva je večkrat odklonila pridružitvi se Veliki Britaniji za sklicanje nove ženevske konference. Vendar pa Poljska in Romunija, ki imata dobre odnose v Zahodnem, «bi ugotovili biti pripravljeni prispevati k rešitvi vietnamskega problema v okviru svojih možnosti, toda samo s pogojem, da se vidi možnost uspeha».

Kar se tiče Kitajske, se zdi, da ni pričakovati za sedaj njene neposredne intervencije v Vietnamu, «ker gre za vojno ljudstva in ker bo osvobodilna vojska zmaga».

Na koncu poudarja poročilo, da je Severni Vietnam s stopnjevanjem vojne vedno bolj odvisen od Pekinga. «Zato vedno bolj narašča možnost, zaključuje dokument, da se Hanoi ne bo mogel pogajati za rešitev, vsaj brez tihe privolitve Kitajske. Dejansko

smo morda že prišli do tega».

Johnsonov posebni odposlanec Mennen Williams, ki je obiskal 14 afriških držav, je danes poročal predsedniku Johnsonu o svojih posvetovanjih. Pred obiskom pri predsedniku je Williams izjavil, da so bili njegovi razgovori «zelo zadovoljivi», ni pa hotel povedati drugega.

Po razgovoru s predsednikom Johnsonom je Mennen Williams sporočil, da so voditelji šestih ali sedmih afriških držav obljubili, da bodo skušali stopiti v stik s Severnim Vietnamom in z osvobodilno fronto, da bi se mogla začeti pogajanja za mir. Pripomnil je, da gre «za približno polovico držav, ki jih je on obiskal v Afriki. Ni pa povedal, za katere države gre».

Williams je nato dejal, da države, ki so obljubile posredovanje, ne želijo izjaviti, da se zve za njihovo ime, in rajši izvajajo «tajno diplomacijo». Dalje je Williams dejal, da so nekatere vlade v Afriki zaskrbljene zaradi nevarnosti razširitve vojne. Poleg tega so afriške države mnenja, da se je treba izogniti publiciteti mirovni prizadevanj sprčo dosedanjih neuspehov. Mennen Williams je obiskal Maroko, Alžirijo, Tunizijo, Etiopijo, Kenjo, Tanzanijo, Ugando, Gano, Nigerijo, Gvinejo, Mali, Sionokoščeno obalo, Senegal in Liberijo.

V popolnem nasprotju s stališčem senatorja Mansfielda pa je stališče republikanskega senatorja Dirksena, ki je danes izjavil, da je potrebna «kapitulacija» nasprotnika, če se hoče doseči mir. Dirksens je zagovarjal pomorsko blokado Severnega Vietnama in

PREVERJANJE

Kaj in kako bodo stranke levega centra preverjale?

Socialistični senator Tolloy, ki bo član delegacije PSI, ki bo konec tega meseca preverila politiko levega centra, je turinskemu dnevniku «La Stampa» podrobno obrazložil bistvo tega preverjanja, ki prav gotovo zanima tudi našo čitatelje. Zato objavljam senatorjeve izjave na postavljenih vprašanjih. Sen. Tolloy je najprej dejal:

«Takoj moram pojasniti, zakaj je novo preverjanje sploh potrebno po vseh tistih, ki smo jih že

žijo tudi sprčo težavne gospodarske konjunkturo. Zato glede vsebine programa ne bo več nikakršnih «realističnih premišljevanj». Vendar pa je ostala negotovost. Zato gre sedaj, po našem mnenju, predvsem za politično voljo, da se obdržijo prevzete obveznosti, ne pa za preverjanje programa».

Vprašanje: «Toda, kako se bo preverjala ta politična volja?»

Odgovor: «Vprašanje zadeva predvsem notranje življenje strank. Poglejmo, kakšni so odnosi med večino in manjšino v socialistični stranki: manjšina se lahko popolnoma svobodno izrazi, toda večina krepko pobija njihove argumente. S to metodo je PSI popolnoma lojalna tako do stranke in njene enotnosti, kakor tudi do politike, ki jo podpira. V KD pa so stvari precej drugačne: tam je dovoljen sleherni odpor proti izvajanju programa, začenši od odpora, ki prihaja s strani parlamentarnih skupin, od katerih so v veliki meri odvisna posamezna razdobja za sestavljanje zakonov. Zaradi tega je v protislovju poslanec Preti (PS DI), ko pravi, da je vse dobro in, potem dodaja, da mora parlament pohiteti. Zakaj do tega ni prišlo doslej in verjetno tudi v prihodnosti ne bo prišlo? Ko odgovorjam na to vprašanje, moram reči, da je bilo to odvisno od dejstva, da KD ni uspelo izraziti ustrezne politične volje v odnosu do manjšine. Vse to se negativno odraža na druge stranke koalicije, ki se trošijo v ne-hvaležni operaciji kompenzacije ljudem in strujam desnice v KD. Lahko se zgodi, kot se že dogaja, da bodo prikazali Nennija kot človeka, ki popušta, čeprav se vztrajno in odločno bori za izvajanje programa in za ohranitev prvotnega duha levega centra. Seveda trošenje naše stranke lahko sprejmemo — in doslej smo ga sprejemali — če odgovarja splošnim koristim. Ne moremo pa nanj pristati, če mora služiti samo nadomestitvi negibljivosti centristm z novo negibljivostjo, pa čeprav na višji ravni levega centra».

Opravi. Prejšnja preverjanja so se namreč omejevala samo na program in njihov namen je bil, določiti, katere od predvidenih reform je koristno in umestno izvajati in katere ne. S tega stališča so sestanki med strankami tudi dosegli svoj namen: dokazali so, da stebri programa levega centra (in med njimi je vprašanje deželne ureditve ter zakon o urbanistiki) prenesejo sleherni kritično proučevanje in da vzdr-

Vprašanje: «Ali bo v teh posojih levi center lahko prestopil to preizkušnjo?»

Odgovor: «Mi ne moremo pozabiti, da smo to politiko začeli v prepričanju, da je nujna, in še: vemo, da so v KD sile in ljudje, ki se prav tako vneto in lojalno borijo za politiko v katero so verjeli in verjamejo. Gre za bazo in predsej za demokristanske volivce, ki iskreno želijo, da se levi center nadaljuje, in ne prikrivajo nikakršnih hegemonističnih namenov. Obstaja tudi zlasti misli in akcije v Cerkev — razloži glede svetovnih vprašanj miru — in neposredno ali posredno pozitivno vplivajo na sodelovanje med socialisti in demokristjani. Mnenja smo torej, da se je treba dobro poglobiti v vprašanje, ali propadanje sodelovanja poroča metoda — ki se lahko popravi brez škoda — za tako močno stranko, kakršna je KD — ali je vzrok v tem, da sedanja vodilna skupina KD ne more te ga sodelovanja dosledno nadaljevati. Toda za to je tudi, po mojem mnenju, da bi se moralo to sodelovanje rajši prekiniti, kot pa da bi se uničila socialistična komponenta, kajti v takem primeru se ne bi mogla več govoriti o prekinitvi, temveč o dokončnem propadu».

Vprašanje: «Kakšen razvoj predvidevate v parlamentu in v vladi?»

Odgovor: «Če bo prišlo do obnove politične volje, bo takoj obnovljeno tudi zaupanje v vladu, v parlamentarne skupine in v državo: v tem primeru bi lahko prišlo do formalne krize (od stop Fanfanija pač govori za tako domnevo); dejansko bo pa prišlo do reorganizacije vlade z namenom, da se okrepi. Če pa obnove politične volje ne bo, potem je tudi dobro, da država takoj zve, ali bo imela vlado levega centra, ki je edina možna alternativa in samo komunisti, pravijo, da tega ne bo, ali pa nove volitve. Samo ob sebi je razumljivo — spričlo dejstva, da je prva rešitev za krščansko demokracijo žaljiva — da bo po mojem

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje na 2. strani)

DANES SE JE PRIČEL V NEAPLJU KONGRES PSDI

Poročilo posl. Tanassija o najvažnejših vprašanih socialističnega združevanja

Na kongresu so tudi prisotni najvidnejši predstavniki zahodnoevropskih socialdemokratskih strank - Komentarji PSI, PSIUP in KD

NEAPELJ, 8. — Danes se je pričel 14. kongres PSDI z gesli »Za prihodnost v miru in svobodi, za boljše, pravičnejše in modernije Italijo, na katerem je prisotnih v gledališču Politeama 700 delegatov, ki zastopajo 180 vpisanih članov.

Kongres je priložnost za 1030 poslancev, ki so se zbrali pod predsedstvom senatorja Lanza Sarnattija, nakar so sporečili pozdrave najvidnejših predstavnikov zahodnoevropskih socialdemokratskih strank. Med njimi je župan zahodne Berlina Willy Brandt izrazil zaljubljenost v družbo italijanskih prijateljev v zvezi s vstopom v »Evropo«. In kar je še zlasti prišlo do izraza ob obisku Saragata.

Uvodni govor je na kongresu polno ime italijanske stranke Tanassija, ki je ugotovil, da bi v sedanjem razdobju pomembna sledila kriza resno škodo. Socialistično združevanje pomeni utrditev levega centra in lahko predstavlja perspektivo za vse tiste, ki neopredeljeno sledijo komunistični partiji. Formalno se kriza vlade ne more povzročiti razpada vladnega sledila, ki bi bila v bistvu podobna sedanjosti, ki bi imela isto politično ozadje in isti program. Zato lahko predstavlja »verifikacija« samo predvidenih konkretnih vprašanj, ne bi bilo pa prav, da bi se povzročila panika v vladnem delu. Tanassij je nato govoril o nekaterih konkretnih političnih vprašanjih in je v zvezi z gospodarskim vprašanjem zagovarjal stališče, da se ne sme zadržati svobodna pobuda in da je treba glede osnovnih vprašanj vladnega programa slediti točni vrstni red: šola, dom, socialno in zdravstveno zavarovanje ter končno dežele. Tudi glede tega vprašanja, ki je izključno notranjeitalijanskega značaja, so torej ostre razlike, saj socialisti postavljajo v prvo vrsto prav dežele, s katerimi bi hoteli razbiti britanski monopol in ustvariti demokratski sistem.

Glede zunanje politike je Tanassij govoril o »razumevanju stališča ZDA, s katerim se hoče braniti neovisnost Južnega Vietnam«, nadaljeval je: »Zato moramo v celoti

Stavka v New Yorku še traja

NEW YORK, 8. — Stavka v javnem prevozniku v New Yorku traja danes že osmi dan, ne da bi doseganja pogajanja omogočila kakršnokoli napredovanje za rešitev spora. Danes v mestu sneži in zaradi tega je nevarnost še večje zmede v prometu. Bojijo se, da bo s sneg poploma paraliziral mesto v trenutku, ko podzemeljska železnica in avtobusi ne delujejo. Pogajanja za rešitev spora se nadaljujejo, in pravijo, da »nekoliko negotovosti«, toda razdalja med stališčem obeh strani je še vedno velika. Sedaj ni še gotovo, ali se bo stavka lahko končala pred ponedeljkom zjutraj.

Newyorški župan Lindsay je na tiskovni konferenci izjavil, da je absolutno potrebno najti rešitev pred koncem tedna. Poudaril je, da želi, da bi, vendarle, na podzemeljski železnici in avtobusih ostale nespremenjene.

Predsednik Johnson je sinoči sporočil, da bo zvezna vlada sprejela ukrepe, da pomagajo osebam, ki jih je stavka prizadela. V tem okviru bodo dajali posojila z nizkimi obrestmi majhnim trgovcem, ki so utrpeli škodo zaradi stavke, odložili bodo zapadlost menic, naglo bodo izplačevali pristojbine za brezposelnost in pomoč bolnim. Johnson je tudi sporočil, da je bil od začetka stavke v stiku z newyorškim županom in da

glasilo republikanščine stranke pa v eni izmed svojih zadnjih števil: takole našteva vprašanja politike levega centra, ki jih bo preverjal:

1. Predvsem so to gospodarska vprašanja, ki posredno ali neposredno zadevajo petletni razvoj ni načrt in njegovo izvajanje.

2. Ustanovitve dežel in reforma sistema krajevnih avtonomij.

3. Odnosi med politično oblastjo in birokratičnimi organi, med politično oblastjo in javnimi ustanovami.

4. Vprašanja, ki zadevajo sodno upravo, zlasti pa vprašanje reforme starih glavnih zakonov: kazenskega in civilnega ter zakonov o civilnem in kazenskem postopku.

«Mirovna ofenziva»

(Nadaljevanje s 1. strani)

razpustijo. Lanski Kosiginov obisk v Hanoju je spremenil prvo ameriško bombardiranje Severnega Vietnam. Slednja nova delegacija pa je prišla v Vietnam v času, ko je že več dni ustavljen bombardiranje Severnega Vietnam in ko je ameriška diplomacija povečala svojo dejavnost. Trenutke Seličpina obiska v Hanoju je izrazil zaradi tega upravičeno zanimanje. Velika pozornost priteguje dejstvo, da so v delegaciji: generalni polkovnik Vladimir Tolubko, ki je pomočnik poveljnika sovjetskih strateških raketnih sil, ter še dva vojaška izvedenca. Zato ni dvoma, da bodo govorili o povečanju sovjetske pomoči Severnemu Vietnamu. To so sicer tudi uradno poudarili in decali, da bodo govorili o programu pomoči vseh socialističnih držav Severnemu Vietnamu v vojni proti ameriški napadu. Ker so v ZDA napovedali, da bo v primeru neuspeha sedanje Johnsonove mirovne ofenzive sledilo nadaljnje stopnjevanje vojne, je jasno, da tudi na drugi strani mislijo na možnost poslabšanja stanja. Zato je pričakovati, da se bo Sovjetska zveza še bolj zavzela za učinkovito pomoč Severnemu Vietnamu v orožju in drugem materialu.

Debré

Neredi na Cejlonu

COLOMBO, 8. — Na vsem cejlonskem ozemlju so razglasili obsešno stanje zaradi neredov, ki so nastali med demonstracijami proti zakonu, ki priznava jeziku tamil znanokopravnost s sinhalskim jezikom v severnih in vzhodnih pokrajinah. Uvedli so policijsko uro in cenzuro tiska.

Demonstranti so skušali napasti rezidenco celjskega ministrskega predsednika tuda policija in morarji so jih odbili. Demonstranti so napadli tudi več trgovin. Med

streljanjem je bil en demonstrant ubit, 90 pa jih je bilo ranjenih.

BONN, 8. — Zahodnonemški vicekancler Erich Mende je zahteval od parlamenta, naj pošlje v Moskvo delegacijo na pogovore s sovjetskimi voditelji. Kolikor bi parlament tega ne storil, je dejal Mende, bo njegova svobodno - demokratska stranka poslala svojo delegacijo.

V nekem televizijskem intervjuju je Mende omenil, da bi bili sedaj sovjetsko - zahodnonemški pogovori mnogo bolj pomembni, ker so se odnosi med obema državama ohladili.

MOSKVA, 8. — Sovjetski režiser Vladimir Petrov je danes umrl v Moskvi v starosti 70 let. Petrov je režiral številne znane filme, med katerimi »Nevitno«, »Petra Velikega«. Leta 1924 je v Angliji režiral Gogoljevo delo »Plašč«.

KONFERENCA V TAŠKENTU SE NADALJUJE

Pakistan odklanja nenapadno pogodbo in vztraja pri rešitvi kašmirskega spora

Vendar upajo v obnovitev odnosov med obema državama in v nadaljevanje pogajanj - Konferenca se bo verjetno končala v torek

TASKENT, 8. — Indijska in pakistanska delegacija sta se danes ločeno sestali, da pregledata dosedanje rezultate konferenci. Ajub Kan in Sastru bosta odpovala iz Taškenta v torek.

Predstavnik pakistanske delegacije je danes izjavil, da njegova vlada ne sprejema indijskega predloga za sklenitev nenapadne pogodbe med obema državama, razen če se »časno in pravično ne reši spor okoli Kašmira«, ki se ne dovoli omejitve. Predlagatelj tega problema Dodal je, da Pakistan še vedno upa v možnost, da se med sedanjimi pogovori v Taškentu ustvari ozračje sporazuma, ki bo moglo prispevati k »pravi nemu in častnemu miru«.

Na vprašanje, ali si pakistanska vlada pridržuje pravico uporabiti silo za rešitev spora, je predstavnik odgovoril, da sta tako Indija kakor Pakistan podpisala listino oziroma, ki obseja uporabo sile in v Taškentu, ki je še vedno v teku. Izjavil je, da je sedanje napredovanje počasno v primerjavi z začetno naglostjo. Pripomnil je: »Obrazložili smo Indiji z veliko iskrenostjo in poniznostjo naše stališče o kašmirem sporu.

Dalje je dejal, da njegova vlada nima nobenega namena zapustiti konferenco v Taškentu, ki je še vedno v teku. Izjavil je, da je sedanje napredovanje počasno v primerjavi z začetno naglostjo. Pripomnil je: »Obrazložili smo Indiji z veliko iskrenostjo in poniznostjo naše stališče o kašmirem sporu.

Dalje je dejal, da njegova vlada nima nobenega namena zapustiti konferenco v Taškentu, ki je še vedno v teku. Izjavil je, da je sedanje napredovanje počasno v primerjavi z začetno naglostjo. Pripomnil je: »Obrazložili smo Indiji z veliko iskrenostjo in poniznostjo naše stališče o kašmirem sporu.

DE GAULLE JE PREVZEL NOVO SEDEMLETNO FUNKCIJO PREDSEDNIKA

V novi vladi je 11 novih članov Med njimi je tudi Michel Debré

Zaradi nasprotij med Debrejem in Pompidoujem se govori o »dvoglavni vladi«

PARIZ, 8. — Predsednika de Gaulle so danes uradno proglasili za novega predsednika republike za prihodnjih sedem let. De Gaulle je hkrati sprejel odstop vlade Pompidouja in mu poveril sestavo nove vlade. Vsa akenost se je vrnila v Elizejski palači, med katero je Gaston Palewski, predsednik ustavnega sveta prebral volilne rezultate. Bilo je navdžih 31 oseb, med katerimi so bili: predsednik narodne skupščine Chaban Delmas, predsednik vlade Pompidou, več ministrov, predstavniki sodstva, vojske itd. V svoji izjavi je de Gaulle dejal med drugim, da bo ustavo iz leta 1958 in izpopolnjena v letu 1962 še nadalje izva-

jal »po duhu in črki«, tako da bo »zajamčena kontinuiteta republike in služba Franciji«.

Popoldne pa je de Gaulle poveljal sprejeti Pompidouja in predložil seznam ministrov nove vlade, ki so: André Malraux za kulturne zadeve, Louis Joxe za upravno reformo, Pierre Billotte za čezmorske dežele, Jean Foyer za pravosodje, Louis de Broglie za zunanje zadeve, Roger Frey za notranje zadeve, Pierre Messmer za oboroženo silo, Michel Debré za gospodarstvo in finance, Christian Fouchet za narodno vzgojo, Edgar Pisani za dobavo, Edgar Faure za kmetištvo, Raymond Marcellin za industrijo, Jean-Marcel Jeanneney za socialne zadeve, Alain Peyrefitte minister-delegat za znanstvene raziskave ter vojskalske vprašanja, Alexandre Sanguinetti za vprašanja bivših borcev in žrtve vojne, Jacques Mallet za PTT, François Missoffe za mladino in šport. Poleg tega vsebuje seznam še devet državnih tajnikov, med katerimi sta dva za zunanje zadeve, državni tajnik za promet pa je André Bétencourt.

Novih ministrov in tajnikov je enajst. Nekateri ministri so si ministri zamenjali. Devet ministrov je izstopilo iz vlade, in sicer: Jaquinot, d'Estaing, Triboulet, Jaquet, Maurice-Botantowski, Grandual, Masiol, Sainteny in Hercog.

Najvažnejša sprememba je v dejstvu, da je vstopil v vlado bivši predsednik vlade Michel Debré namesto voditelja neodvisnih republikancev d'Estainga. Sprito tega se trdi, da hoče de Gaulle nekoliko spremeniti svojo gospodarsko politiko, tako da bo opustil nekatera stroga načela gospodarskega načrta, ki jih je postavil d'Estaing. Vsekakor pa bo skupina neodvisnih republikancev še nadalje sestavljala večino, saj sta v vladi dve njena predstavnika, toda le v svojem imenu. Ne more se pa izključiti, da bo 30 poslancev te skupine, ki priznavajo za svojega voditelja d'Estainga, v kakšnem primeru glasovalo proti vladi in povzročilo celo njen padec, kar je de Gaulle prav gotovo predvidel.

Zaradi tega se v Parizu pripominja, da je nova vlada sestavljala

De Gaulle

ZASEDANJA CK ZK SRBIJE IN HRVAŠKE

Bakarić in Veselinov o nekaterih negativnih pojavih

Nujna je povezava vsega, kar je gospodarsko upravičeno ne glede na republiške meje

(Od našega dopisnika)

BEograd, 8. — Na zadnjih plenarnih sejah CK Zveze komunistov Hrvatske in Srbije je poleg pozitivne ocene izvajanja gospodarske reforme in kongresnih sklepov ZK ugotovljeno, da se vodstvo kot nekateri posamezniki ni so vedno dosledno borili za izvajanje reforme med drugim ugotovili, da se nova sistema najbolj upirajo tisti, ki so bili v prejšnjem sistemu privilegirani in ki v novem sistemu ne vidijo vnaprejšnjih perspektiv.

To se nanaša ne le na posameznike, temveč tudi na posamezne podjetja, na ustanove in družbeni sektor. Eden od virov tako imenovanega nacionalizma — so ugotovili na včeršnjem plenarnem sestanku CK ZK Hrvatske v Zagrebu — so tudi unitaristične koncepcije, ki so prej javljale pri nekaterih zveznih organih in v delu zveznega aparata.

Politični tajnik CK ZK Hrvatske dr. Vladimir Bakarić je podobno kot Veselinov v Beogradu poudaril potrebo borbe proti raznim negativnim tendencam in se je odločno zavzel za izvajanje gospodarske reforme, za povezavo vsega, kar je gospodarsko upravičeno in neobhodno potrebno ne glede na lokalno in republiške meje in za nadaljnji razvoj socialističnih odnosov med delovnimi organizacijami. Bakarić je opozoril na povezanost mednarodnega ugleda Jugoslavije z njenimi rezultati v notranji zgraditvi, ki je posebno prišla do izraza pri uveljavitvi načela samoupravljanja, politike aktivne miroлюбne koeksistence in pomoči nerazvitemu področju, in dejal, da bodo rezultati doslednega izvajanja gospodarske reforme potrdili prednost socialističnega gospodarskega in družbenega sistema v mednarodnih merilih.

Godoy popustil desničarskim vojakom

SANTO DOMINGO, 8. — Uporniški vojski, ki danes zastopajo radikalno postajo, ki so jo bili razpustili v četke, ter so jo izročili vladni. Umiku so prisostvovali vojski demokratske sile, ne da bi posredovali. Predsednik Godoy, pa je svoje strani prekladal sklep o pošiljanju 34 visokih častnikov v tujino. Zjutraj pa bi predsednik Godoy pozval demokratsko silo, naj poskrbi za evakuacijo radikalne postaje. Spetke je poveljnik te sile zahteval odklonil in zahteval ukaz sveta Organizacije ameriških držav, ki se je v ta namen seje in izredni seji v Washingtonu. Pozneje je poveljstvo demokratskih sil sporočilo, da bo posredovalo, morda zaradi tega, ker je bil Godoy že popustil in je bilo s tem vzpostavljeno prejšnje stanje. Svet OAD je v svoji 14. seji, ki jo je predsednik Godoy pozval, da se štiriindeset razglasijo splošno stavko in zahtevajo od vlade, naj da dejanska jamstva ustavnim vojakom in sindikalnim voditeljem.

Godoy popustil desničarskim vojakom

SANTO DOMINGO, 8. — Uporniški vojski, ki danes zastopajo radikalno postajo, ki so jo bili razpustili v četke, ter so jo izročili vladni. Umiku so prisostvovali vojski demokratske sile, ne da bi posredovali. Predsednik Godoy, pa je svoje strani prekladal sklep o pošiljanju 34 visokih častnikov v tujino. Zjutraj pa bi predsednik Godoy pozval demokratsko silo, naj poskrbi za evakuacijo radikalne postaje. Spetke je poveljnik te sile zahteval odklonil in zahteval ukaz sveta Organizacije ameriških držav, ki se je v ta namen seje in izredni seji v Washingtonu. Pozneje je poveljstvo demokratskih sil sporočilo, da bo posredovalo, morda zaradi tega, ker je bil Godoy že popustil in je bilo s tem vzpostavljeno prejšnje stanje. Svet OAD je v svoji 14. seji, ki jo je predsednik Godoy pozval, da se štiriindeset razglasijo splošno stavko in zahtevajo od vlade, naj da dejanska jamstva ustavnim vojakom in sindikalnim voditeljem.

Godoy popustil desničarskim vojakom

SANTO DOMINGO, 8. — Uporniški vojski, ki danes zastopajo radikalno postajo, ki so jo bili razpustili v četke, ter so jo izročili vladni. Umiku so prisostvovali vojski demokratske sile, ne da bi posredovali. Predsednik Godoy, pa je svoje strani prekladal sklep o pošiljanju 34 visokih častnikov v tujino. Zjutraj pa bi predsednik Godoy pozval demokratsko silo, naj poskrbi za evakuacijo radikalne postaje. Spetke je poveljnik te sile zahteval odklonil in zahteval ukaz sveta Organizacije ameriških držav, ki se je v ta namen seje in izredni seji v Washingtonu. Pozneje je poveljstvo demokratskih sil sporočilo, da bo posredovalo, morda zaradi tega, ker je bil Godoy že popustil in je bilo s tem vzpostavljeno prejšnje stanje. Svet OAD je v svoji 14. seji, ki jo je predsednik Godoy pozval, da se štiriindeset razglasijo splošno stavko in zahtevajo od vlade, naj da dejanska jamstva ustavnim vojakom in sindikalnim voditeljem.

Godoy popustil desničarskim vojakom

SANTO DOMINGO, 8. — Uporniški vojski, ki danes zastopajo radikalno postajo, ki so jo bili razpustili v četke, ter so jo izročili vladni. Umiku so prisostvovali vojski demokratske sile, ne da bi posredovali. Predsednik Godoy, pa je svoje strani prekladal sklep o pošiljanju 34 visokih častnikov v tujino. Zjutraj pa bi predsednik Godoy pozval demokratsko silo, naj poskrbi za evakuacijo radikalne postaje. Spetke je poveljnik te sile zahteval odklonil in zahteval ukaz sveta Organizacije ameriških držav, ki se je v ta namen seje in izredni seji v Washingtonu. Pozneje je poveljstvo demokratskih sil sporočilo, da bo posredovalo, morda zaradi tega, ker je bil Godoy že popustil in je bilo s tem vzpostavljeno prejšnje stanje. Svet OAD je v svoji 14. seji, ki jo je predsednik Godoy pozval, da se štiriindeset razglasijo splošno stavko in zahtevajo od vlade, naj da dejanska jamstva ustavnim vojakom in sindikalnim voditeljem.

Godoy popustil desničarskim vojakom

SANTO DOMINGO, 8. — Uporniški vojski, ki danes zastopajo radikalno postajo, ki so jo bili razpustili v četke, ter so jo izročili vladni. Umiku so prisostvovali vojski demokratske sile, ne da bi posredovali. Predsednik Godoy, pa je svoje strani prekladal sklep o pošiljanju 34 visokih častnikov v tujino. Zjutraj pa bi predsednik Godoy pozval demokratsko silo, naj poskrbi za evakuacijo radikalne postaje. Spetke je poveljnik te sile zahteval odklonil in zahteval ukaz sveta Organizacije ameriških držav, ki se je v ta namen seje in izredni seji v Washingtonu. Pozneje je poveljstvo demokratskih sil sporočilo, da bo posredovalo, morda zaradi tega, ker je bil Godoy že popustil in je bilo s tem vzpostavljeno prejšnje stanje. Svet OAD je v svoji 14. seji, ki jo je predsednik Godoy pozval, da se štiriindeset razglasijo splošno stavko in zahtevajo od vlade, naj da dejanska jamstva ustavnim vojakom in sindikalnim voditeljem.

Godoy popustil desničarskim vojakom

SANTO DOMINGO, 8. — Uporniški vojski, ki danes zastopajo radikalno postajo, ki so jo bili razpustili v četke, ter so jo izročili vladni. Umiku so prisostvovali vojski demokratske sile, ne da bi posredovali. Predsednik Godoy, pa je svoje strani prekladal sklep o pošiljanju 34 visokih častnikov v tujino. Zjutraj pa bi predsednik Godoy pozval demokratsko silo, naj poskrbi za evakuacijo radikalne postaje. Spetke je poveljnik te sile zahteval odklonil in zahteval ukaz sveta Organizacije ameriških držav, ki se je v ta namen seje in izredni seji v Washingtonu. Pozneje je poveljstvo demokratskih sil sporočilo, da bo posredovalo, morda zaradi tega, ker je bil Godoy že popustil in je bilo s tem vzpostavljeno prejšnje stanje. Svet OAD je v svoji 14. seji, ki jo je predsednik Godoy pozval, da se štiriindeset razglasijo splošno stavko in zahtevajo od vlade, naj da dejanska jamstva ustavnim vojakom in sindikalnim voditeljem.

Godoy popustil desničarskim vojakom

SANTO DOMINGO, 8. — Uporniški vojski, ki danes zastopajo radikalno postajo, ki so jo bili razpustili v četke, ter so jo izročili vladni. Umiku so prisostvovali vojski demokratske sile, ne da bi posredovali. Predsednik Godoy, pa je svoje strani prekladal sklep o pošiljanju 34 visokih častnikov v tujino. Zjutraj pa bi predsednik Godoy pozval demokratsko silo, naj poskrbi za evakuacijo radikalne postaje. Spetke je poveljnik te sile zahteval odklonil in zahteval ukaz sveta Organizacije ameriških držav, ki se je v ta namen seje in izredni seji v Washingtonu. Pozneje je poveljstvo demokratskih sil sporočilo, da bo posredovalo, morda zaradi tega, ker je bil Godoy že popustil in je bilo s tem vzpostavljeno prejšnje stanje. Svet OAD je v svoji 14. seji, ki jo je predsednik Godoy pozval, da se štiriindeset razglasijo splošno stavko in zahtevajo od vlade, naj da dejanska jamstva ustavnim vojakom in sindikalnim voditeljem.

Godoy popustil desničarskim vojakom

SANTO DOMINGO, 8. — Uporniški vojski, ki danes zastopajo radikalno postajo, ki so jo bili razpustili v četke, ter so jo izročili vladni. Umiku so prisostvovali vojski demokratske sile, ne da bi posredovali. Predsednik Godoy, pa je svoje strani prekladal sklep o pošiljanju 34 visokih častnikov v tujino. Zjutraj pa bi predsednik Godoy pozval demokratsko silo, naj poskrbi za evakuacijo radikalne postaje. Spetke je poveljnik te sile zahteval odklonil in zahteval ukaz sveta Organizacije ameriških držav, ki se je v ta namen seje in izredni seji v Washingtonu. Pozneje je poveljstvo demokratskih sil sporočilo, da bo posredovalo, morda zaradi tega, ker je bil Godoy že popustil in je bilo s tem vzpostavljeno prejšnje stanje. Svet OAD je v svoji 14. seji, ki jo je predsednik Godoy pozval, da se štiriindeset razglasijo splošno stavko in zahtevajo od vlade, naj da dejanska jamstva ustavnim vojakom in sindikalnim voditeljem.

Godoy popustil desničarskim vojakom

SANTO DOMINGO, 8. — Uporniški vojski, ki danes zastopajo radikalno postajo, ki so jo bili razpustili v četke, ter so jo izročili vladni. Umiku so prisostvovali vojski demokratske sile, ne da bi posredovali. Predsednik Godoy, pa je svoje strani prekladal sklep o pošiljanju 34 visokih častnikov v tujino. Zjutraj pa bi predsednik Godoy pozval demokratsko silo, naj poskrbi za evakuacijo radikalne postaje. Spetke je poveljnik te sile zahteval odklonil in zahteval ukaz sveta Organizacije ameriških držav, ki se je v ta namen seje in izredni seji v Washingtonu. Pozneje je poveljstvo demokratskih sil sporočilo, da bo posredovalo, morda zaradi tega, ker je bil Godoy že popustil in je bilo s tem vzpostavljeno prejšnje stanje. Svet OAD je v svoji 14. seji, ki jo je predsednik Godoy pozval, da se štiriindeset razglasijo splošno stavko in zahtevajo od vlade, naj da dejanska jamstva ustavnim vojakom in sindikalnim voditeljem.

Godoy popustil desničarskim vojakom

SANTO DOMINGO, 8. — Uporniški vojski, ki danes zastopajo radikalno postajo, ki so jo bili razpustili v četke, ter so jo izročili vladni. Umiku so prisostvovali vojski demokratske sile, ne da bi posredovali. Predsednik Godoy, pa je svoje strani prekladal sklep o pošiljanju 34 visokih častnikov v tujino. Zjutraj pa bi predsednik Godoy pozval demokratsko silo, naj poskrbi za evakuacijo radikalne postaje. Spetke je poveljnik te sile zahteval odklonil in zahteval ukaz sveta Organizacije ameriških držav, ki se je v ta namen seje in izredni seji v Washingtonu. Pozneje je poveljstvo demokratskih sil sporočilo, da bo posredovalo, morda zaradi tega, ker je bil Godoy že popustil in je bilo s tem vzpostavljeno prejšnje stanje. Svet OAD je v svoji 14. seji, ki jo je predsednik Godoy pozval, da se štiriindeset razglasijo splošno stavko in zahtevajo od vlade, naj da dejanska jamstva ustavnim vojakom in sindikalnim voditeljem.

Godoy popustil desničarskim vojakom

SANTO DOMINGO, 8. — Uporniški vojski, ki danes zastopajo radikalno postajo, ki so jo bili razpustili v četke, ter so jo izročili vladni. Umiku so prisostvovali vojski demokratske sile, ne da bi posredovali. Predsednik Godoy, pa je svoje strani prekladal sklep o pošiljanju 34 visokih častnikov v tujino. Zjutraj pa bi predsednik Godoy pozval demokratsko silo, naj poskrbi za evakuacijo radikalne postaje. Spetke je poveljnik te sile zahteval odklonil in zahteval ukaz sveta Organizacije ameriških držav, ki se je v ta namen seje in izredni seji v Washingtonu. Pozneje je poveljstvo demokratskih sil sporočilo, da bo posredovalo, morda zaradi tega, ker je bil Godoy že popustil in je bilo s tem vzpostavljeno prejšnje stanje. Svet OAD je v svoji 14. seji, ki jo je predsednik Godoy pozval, da se štiriindeset razglasijo splošno stavko in zahtevajo od vlade, naj da dejanska jamstva ustavnim vojakom in sindikalnim voditeljem.

Godoy popustil desničarskim vojakom

SANTO DOMINGO, 8. — Uporniški vojski, ki danes zastopajo radikalno postajo, ki so jo bili razpustili v četke, ter so jo izročili vladni. Umiku so prisostvovali vojski demokratske sile, ne da bi posredovali. Predsednik Godoy, pa je svoje strani prekladal sklep o pošiljanju 34 visokih častnikov v tujino. Zjutraj pa bi predsednik Godoy pozval demokratsko silo, naj poskrbi za evakuacijo radikalne postaje. Spetke je poveljnik te sile zahteval odklonil in zahteval ukaz sveta Organizacije ameriških držav, ki se je v ta namen seje in izredni seji v Washingtonu. Pozneje je poveljstvo demokratskih sil sporočilo, da bo posredovalo, morda zaradi tega, ker je bil Godoy že popustil in je bilo s tem vzpostavljeno prejšnje stanje. Svet OAD je v svoji 14. seji, ki jo je predsednik Godoy pozval, da se štiriindeset razglasijo splošno stavko in zahtevajo od vlade, naj da dejanska jamstva ustavnim vojakom in sindikalnim voditeljem.

Godoy popustil desničarskim vojakom

SANTO DOMINGO, 8. — Uporniški vojski, ki danes zastopajo radikalno postajo, ki so jo bili razpustili v četke, ter so jo izročili vladni. Umiku so prisostvovali vojski demokratske sile, ne da bi posredovali. Predsednik Godoy, pa je svoje strani prekladal sklep o pošiljanju 34 visokih častnikov v tujino. Zjutraj pa bi predsednik Godoy pozval demokratsko silo, naj poskrbi za evakuacijo radikalne postaje. Spetke je poveljnik te sile zahteval odklonil in zahteval ukaz sveta Organizacije ameriških držav, ki se je v ta namen seje in izredni seji v Washingtonu. Pozneje je poveljstvo demokratskih sil sporočilo, da bo posredovalo, morda zaradi tega, ker je bil Godoy že popustil in je bilo s tem vzpostavljeno prejšnje stanje. Svet OAD je v svoji 14. seji, ki jo je predsednik Godoy pozval, da se štiriindeset razglasijo splošno stavko in zahtevajo od vlade, naj da dejanska jamstva ustavnim vojakom in sindikalnim voditeljem.

Godoy popustil desničarskim vojakom

SANTO DOMINGO, 8. — Uporniški vojski, ki danes zastopajo radikalno postajo, ki so jo bili razpustili v četke, ter so jo izročili vladni. Umiku so prisostvovali vojski demokratske sile, ne da bi posredovali. Predsednik Godoy, pa je svoje strani prekladal sklep o pošiljanju 34 visokih častnikov v tujino. Zjutraj pa bi predsednik Godoy pozval demokratsko silo, naj poskrbi za evakuacijo radikalne postaje. Spetke je poveljnik te sile zahteval odklonil in zahteval ukaz sveta Organizacije ameriških držav, ki se je v ta namen seje in izredni seji v Washingtonu. Pozneje je poveljstvo demokratskih sil sporočilo, da bo posredovalo, morda zaradi tega, ker je bil Godoy že popustil in je bilo s tem vzpostavljeno prejšnje stanje. Svet OAD je v svoji 14. seji, ki jo je predsednik Godoy pozval, da se štiriindeset razglasijo splošno stavko in zahtevajo od vlade, naj da dejanska jamstva ustavnim vojakom in sindikalnim voditeljem.

Godoy popustil desničarskim vojakom

SANTO DOMINGO, 8. — Uporniški vojski, ki danes zastopajo radikalno postajo, ki so jo bili razpustili v četke, ter so jo izročili vladni. Umiku so prisostvovali vojski demokratske sile, ne da bi posredovali. Predsednik Godoy, pa je svoje strani prekladal sklep o pošiljanju 34 visokih častnikov v tujino. Zjutraj pa bi predsednik Godoy pozval demokratsko silo, naj poskrbi za evakuacijo radikalne postaje. Spetke je poveljnik te sile zahteval odklonil in zahteval ukaz sveta Organizacije ameriških držav, ki se je v ta namen seje in izredni seji v Washingtonu. Pozneje je poveljstvo demokratskih sil sporočilo, da bo posredovalo, morda zaradi tega, ker je bil Godoy že popustil in je bilo s tem vzpostavljeno prejšnje stanje. Svet OAD je v svoji 14. seji, ki jo je predsednik Godoy pozval, da se štiriindeset razglasijo splošno stavko in zahtevajo od vlade, naj da dejanska jamstva ustavnim vojakom in sindikalnim voditeljem.

Radio Televizija

NEDELJA, 9. JANUARJA PONEDELJEK, 10. JANUARJA

Radio Trst A Radio Trst A

8.00 Kolesar; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Masa; 9.50 Godalni orkestri; 10.15 Poslušalski boste...; 10.45 Karakterski ansambl; 11.15 »En dan na potepu«, mladinska radijska igra; 12.00 Nabožne pesmi; 12.30 in 13.15 Glasba po želji; 12.30 Kdo, kdaj, zakaj...; 14.45 Vesele harmonike; 15.00 Revija popevke; 15.30 »Adelechi«, tragedija v 5 dejanjih; 17.15 Jani session; 18.30 M. Fekinar; »Cvetko Golari«; 18.40 Orkester Angelini; 19.00 Dvesto let valčkov; 19.15 Nedeljski vestnik; 19.30 Glasbeno potovanje po Italiji; 20.00 Sport; 20.30 L. Rehner; »Pod ukočen buon prisojen na Kurije potokov; 21.00 Kromatična fantazija; 22.00 Nedelja in sportu;

7.00 Kolesar; 7.30 Jutrarnja glasba; 11.30 Variacije na slov. motive; 11.35 Radio za šole; 11.55 Italijanski akvareli; 12.15 »Dr. An-ton Gregorčič«, napisal Rado Bed-nar; 12.30 Za vsakogar nekaj; 13.30 Značaj melodije; 17.00 Tržaški mandolinski

Trdajalski

G. HEDLEY BARKER

as

Za Herberta Dawlisha je moralo res biti strašno, če je pomislil, da je pravzaprav vsega kriva natakara. Če se ne bi tako obotavljala, ne bi nikoli prišlo do umora.

Dawlish je imel nekaj časa do odhoda vlaka in bil je strašno lačen. Odločil se je ter odšel v restavracijo, kjer je zahteval skodelico kave in kos kruha. Natakarica je leno pohajkovala sem in tja, medtem ko je Dawlish skoraj umiral od nestrpnosti. Gotovo je najmanj desetkrat pogledal na uro. Ko je končno dobil svojo kavo in kos kruha, sta mu ostali samo dve minuti, da v naglici pogoltne kavo in kruh ter ujame vlak za Harney Bay.

Pridrvel je na postajo ravno, ko je vlak potegnil. Od besa je stisnil ustnice, ko je spoznal, da »salona« ne bo mogel doseči. To je pomnilo, da bo ob svojo običajno partijo kart.

Vlak je pospešil hitrost. Dawlish je stisnil k sebi torbo in tekel ter premišljeval, da bo pravzaprav imel srečo, če bo vlak sploh lahko ujel. Končno je je uspel tako, da se je pogljal in skočil, kljub kričanju postojnega načelnika, na vstopnice vagona. Nekaj časa je negotovo nihal sem in tja, težko loveč sapo, potem pa mu je je uspelo odpreti vrata in dobesedno padel je na sedež.

Mož, ki je sedel nasproti, ga je z zanimanjem pogledal. Bil je to nekoliko zajeten možak z zlato podkovic na kravatni in z ogromnimi čevlji na nogah. Prišel je govoriti o stvarih, o katerih se ob takšnih prilikah govori: kakšno srečo je imel, da je ujel vlak in podobno. Prišel je dolgozvozne pri-

ker ni vedel, kako bo soigralec to sprejel.

«Oh, pet šilingov za vsako igro.» Dawlish je bil presenečen. Stava je bila precej višja, kot je bil Dawlish navajen, vendar je sprejel. Razdelil je karte. Igra se je pričela.

Kmalu je bilo Dawlishu jasno, da je ta možak s podkovic na kravatni že imel karte v rokah. Imel je zoprt navado, da je medtem, ko je mešal in delil karte, mahal in seštel s kartami. Ko je delil karte, si je vedno obilil palec in karte so kar frčale pod njegovimi prsti.

Dawlish je plačeval. Pet — deset — petnajst — petindvajset — petdeset. Najprej je izgubil šest funtov. Temna rdečica je pobarvala njegova lica. Okrepčal se je z dolgim požirkom iz steklenice, stisnil zobe in se koncentriral.

Se preden je vlak prispel do Chantama, je izgubil še šestindvajset funtov. Dawlish se je z vso modro boril, da bi prigrabil denar nazaj. Zagrabil ga je pošasten strah. Izgubil je veliko preveč, kot bi smel izgubiti. Bilo je sredi meseca in imel je precej sestančkov z ljudmi, ki bi jih moral plačevati prav z denarjem, ki ga je izgubil.

Pri sedemdesetih funtih se je Herbert Dawlish naslonil nazaj ter si s tresočimi rokami obrisal pot s čela. Bil je blede in ustnice so mu drhtele.

«Zal mi je,» je zamrmral, »toda bojim se, da moram prenehati z igro. Izgubil sem zadnji peni.»

Možakar je utihnil sredi melodije, ki jo je pravkar zvižgal.

«Tako? Smola, prijatelj. Dobra igra, eh, kajne?»

«Poslušajte,» je grobo rekel Dawlish. »Jaz — to je malo neprijetna stvar, kar vas bom prosil, toda — bi mi, prosim, vrnil ti denar? Vsaj nekaj. Vrnil vam ga bom pozneje. Namreč, ravno zdaj, jaz — jaz...»

Možakar je strmel v Dawlisha v nemi začetku. Nenadoma se je zakrohotal.

«No, ta je pa dobra,» je rekel. «Nič ne bo iz tega, prijateljček, saj nisem nobeno podporno društvo.»

«Prosim, dovolite, da vam razložim,» je rekel Dawlish. «Ne razumete. To je...»

«Hej, kaj se ti je zmešalo? Revček, drugič pa vzemi s seboj pestunjo, da bo pazila nate. Hal hal Ej! Kaj za vraga...»

«Roke kvišku!» je rekel Dawlish in grozeče strmel v njega z avtomatično pištolo v roki. — «Kvišku!»

Celo v tistem trenutku Dawlish ni nameraval streljati. Hotel je samo prestrašiti možakarja, da bi mu ta vrnil vsaj nekaj denarja. Bil je besen. Enostavno se ni upal vrniti domov in povedati ženi, da je kar tako izgubil sedemdeset funtov. Toda, pištola so nevarne za igranje. Možakarjeve oči so se zožile. Nenadoma je skočil in Dawlish je sprožil.

Možakar je bil na mestu mrtve. V kratki sekundi je Dawlish ostal sam s truplom, ki je kot vreča ohlapno zdrknilo na tla. Dawlish se je zbral, kolikor se je pač mogel, in pričel premišljevali, kaj naj stori.

Ze je hotel vreči truplo iz vagona, ko je slučajno pogledal na zapestno uro, ki jo je nosil mrtvec. Na misel mu je prišla dobra ideja. Naravnal je uro tako, da je kazala petindvajset minut — ura se je namreč ustavila, ko je telo padlo na tla. Tako bo ura dokazala strastnega igralca in je z veseljem sprejel predlog.

«Karte imam s seboj,» je rekel in segel v žep. S prsti se je dotaknil nekaj mrzlega in potegnil je stvar iz žepa z nekoliko zbeganim smehljajem. Ko je položil avtomatično pištolo na mizo, je rekel živijo:

«Ne prestrašite se. Nisem morilec. Danes sem jo kupil v Harney Bayu in pravkar se je pričel tečaj za streljanje z revolverjem. Prijeten sport.»

Možakar je prikimal.

«Smem?» je rekel in vzel pištolo ter si jo z zanimanjem ogledal.

«Srečana, majhna pištola,» se je glasil njegov komentar. «Najbrž je nabita?»

«E... da. Kupil sem tudi nekaj nabojev. Ampak lahko ste popolnoma mirni, ker ni pripravljena na strel. Torej, kaj bova igrala? Mogoče poznate igro, ki se imenuje solkante? To je idealna igra za dva.»

«Kako ste rekli?»

«Solkante. To je posebna vrsta igre, kjer...»

«Aha, že vem. To igro sem precej igral, ko sem bil v Evropi. Spominjam se...»

«Bi privzdignili?»

Herbert Dawlish je razdelil karte.

«Koliko za stavo?» je zamrmral s hitrim vprašujočim pogledom,

nadoma oglašil Smith. «Poglej, med tvojimi kartami ne morem najti asa nesreče.»

Smith je vedno imenoval pikov as »as nesreče«, ker v jeziku prerokovalce pomeni pikov as nesrečo.

«Potem mora biti v mojem žepu,» je rekel Dawlish.

Toda Venner mu je prihranil iskanje. Mož iz Scotland Yarda je nenadoma postal strašno resen, ko je iz svojega žepa potegnil karto.

«Ne,» je rekel. «Tukaj je, če se ne motim.»

Položil je pikov as na mizo — as, ki ga Smith ni mogel najti med Dawlishovimi kartami.

«Seveda, pravi je,» je zavpil Smith. «Kje za vraga pa si ga našel, ti stari slepar?»

Venner se je obrnil in pogledal Dawlisha. Potem je položil roko na njegovo ramo.

«Dawlish,» je rekel, »strašno mi je žal, ampak to je moja dolžnost. Aretiran si. Ta pikov as sem našel skritega v rokavu umorjenega možakarja.»

Klavdij Palčič

Novoletna voščilnica

Razveseljiva bilanca požrtvovalnosti prirediteljev tekmovanja C. A. Seghizzi

Pevsko društvo C. A. Seghizzi iz Gorice je priredilo decembra 4. mednarodno tekmovanje zborov. Tega tekmovanja se udeležujejo zbori z Goriškega, Tržaškega območja, iz Avstrije, iz Furlanije in iz Slovenije. Ideja tekmovanja amaterskih zborov, ki jo je sprožilo in jo izvaja društvo C. A. Seghizzi iz Gorice, ima tako mednarodni pomen, »pa ta tekmovanja tudi manifestacija zborovske, pevске in kulturne amaterske dejavnosti, kateri so že mnogi prerokovali, da bo zamrla, ker se je preživila in ne spada v današnje dobo popevke, ki se tako z lahkoto »ob podpori naprednejših struj« uveljavljajo na najrazličnejših prireditvah in festivalih.

Goriška športna dvorana, ki sprejme lahko 2500 ljudi, v skrajnem primeru tudi 2800, je bila vsak dan pri tekmovanju 34 zborov popolnoma zasedena! Poslušalci so s pesmijo živeli, ji dajali spontano priznanje ter se zivali v enovito in čudovito celoto z izvajalci. Če je ta majhna Gorica z okolico lahko s svojo organizacijo in z vsestransko podporo goriške občine dokazala, da se dajejo taki spontani dožetki izpeljati, potem je ta majhna Gorica dokazala, da zborovske pesni res ne bo odmirlo, dokler bodo ljudje živeli, čeprav

Avgust Černigoj

Novoletna voščilnica

znak priznanja temu društvu, ki združuje vse domače in obmejne zore, je Zveza kulturno prosvetnih organizacij Slovenije s podpisom predsednika Branka Babčiča posvetila sledečo edicijo:

a) Odlično izdajo Jacobusa

Gallusa v redakciji prof. dr. Dragotina Cvetja;

b) Studijo o Jacobu Gallusu istega strokovnjaka;

c) Studijo o Jacobu Gallusu prof. L.M. Skrajca in

d) Zbrano zbirko rukovetov Stevana Mokranjca, katerega stoletnico rojstva smo v preteklem letu praznovali.

(Zal se od zastopnikov društva C. A. Seghizzi vključ vabilu ni nihče odzval niti na proslavi Stevana Mokranjca niti na festivalu v Celju.)

Ta pozornost, ki jo je izkazala Zveza kulturno prosvetnih organizacij Slovenije, je dosežila tako pri predstavnikih zborov C. A. Seghizzi kot pri članih žirije velik vtis.

Komisija na letošnjem tekmovanju je bila sestavljena sicer po običajnem principu (zastopani so Avstrija, Furlanija, Slovenija, Tržačani in seveda gostitelji), vendar je prinesla novo spremembo s priključitvijo prof. Giulia Viozzija, zelo poznanega italijanskega komponista in pedagoga na tržaškem konservatoriju. Sestav komisije je bil sledeč: prof. Rodolfo Lipizer, prof. Rado Simoniti, prof. Giulio Viozzi, prof. Pietro Pezze, P. Marano Mioli. Predsednik te komisije je bil renomiran glasbenik in pedagog iz Gorice, prof.

fesor in ravnatelj Rodolfo Lipizer.

Sistem ocenjevanja je dokaj jaseen in je upošteval mednarodne kriterije. (Za naše zore bomo pa v eni naslednjih številkih prinesli točne sisteme, ki jih pri ocenjevanju upoštevajo festivali v Langolenu, Arezu, Holandiji, v Nemčiji na celjskem festivalu.)

Na IV. mednarodnem tekmovanju je nastopilo 34 zborov namreč 38 najavljanih. Prijavili so se moški, ženski in mešani zbori. Nekateri zbori zaradi prometnih okvar niso nastopili. Porazno pa je učinkovalo, da nista nastopila slovenska zborstva Slava Klorava iz Maribora in študentski pevski zbor Vinke Vodopivec iz Ljubljane. Oba zborsta se za tekmovanje prostovoljno prijavila in bila v programu tudi natiskana. Ali je prav, da se nista udeležila tekmovanja? Meni se ne zdi prav. Odgovor na tekmovanje je ustvarila organizatorij silne težave pri razporeditvi prednosti, kar je skoraj usodno vplivalo na dispozicijo našega odličnega zborstva Tone Tomšič iz Ljubljane. Nam Slovincem pa ta samovoljna odprava na tekmovanju prav gotovo ni napravila nobene usluge, ampak je nasprotno pokazala samo nepremišljeno drznost, kakršne si v bodoče ne smemo dovoliti, pa naj bodo vzroki taki ali drugačni. V bodoče bi sveteval, da se zbori, ki se prijavijo, držijo svojih obveznosti.

Ker smo že v dnevnem časopisu brali, kakšna priznanja in kakšen vrstni red po kvaliteti so zasedli posamezni zbori, bi tega ne ponavljaj, ugotoviti pa moram, da je na letošnjem tekmovanju nastopilo več zborov kot na prejšnjih. Razveseljivo je tudi, da je na tem tekmovanju nastopilo veliko mladih dirigentov. To pomeni, da strokovno znanje, veselo delo zborovske ustvarjalnosti in umetniški zanos teh mladih ustvarjalcev lahko združuje ob sebi mladino, ki se s srečam in pripravljenostjo vključuje v zborovsko dejavnost, vključ raznim vplivom popevkarstva, televizije in radija. Polet teh mladih dirigentov nas je zanos pevec v resnici razveselil. Moj vtis pa je, da je škoda, da se ti

RADO SIMONITI

(Nadaljevanje na 10. strani)

Poleti je razstavljal v Ljubljani ameriški grafik Rauschenberg ilustracije k »Peklu«, razstava se je preselila nato v Maribor, kjer so tudi v Studijski knjižnici priredili Dantejevo razstavo, podobne vsebine kot v Novi Gorici. Mariborska revija »Dialogi« (št. 9, 1965) je objavila prevod razprave Umbertoa Urbanja »Dante in Slovenija«, pravi zanimivo pričevanje o vrednotenju pesnika v slovenskem svetu, kar je v letošnjem letu opravič sicer samo za Čehe in Slovence ter posebej za Srbe in Hrvatje drugi italijanski slavist Arturo Cronia (o obeh delih je A. Budal poročal v »Primorskem dnevniku«, št. 50 in 56). Ko poročamo o nekaterih vidnejših razpravah, potem ne moremo mimo zanimivega razpravljanja dr. Alojza Rebulca v reviji »Nova« (št. 4-6, 1965) potni potnatis v »Mostu«, posvečenega dr. Alojziju Resu, pravemu, ki je skušal Slovincem predstaviti Danteja znanstveno in kompozicijsko. Zbornik »Dante«, ki ga je dr. Res uredil in ga izdal v letu šestdeset let ob smrti, letos ni našel enakovredne prodajalnice, čeprav je po več kot tridesetih letih še vedno ponos slovenske dantologije. Profesor Stanko Škerlj je skupaj z asistentom Atilijem Rakarjem pisal v zborniku »Dante nel mondo« (Firenze 1965) o Dantejevih izdajah v slovenskem jeziku. Marjan recel iz Nove Gorice pa je za goriške »Studi goriziane« pripravil bibliografijo Dantejevih prevodov v slovenski jezik; delo je v tisku.

Dantejeva razstava v Kopru, ki jo je priredila koprska Studijska knjižnica, je tretja in obenem najboljšeje tovrstna spominska prireditev, vsebinsko podobno zasnovana kot njena novgoriška oziroma mariborska predhodnica. Za to priliko izdana publikacija prireditelja je tehnično in v določenem smislu tudi vsebinsko bolj bogata od novgoriške. Tekste, ki govorijo o Danteju, o dantologiji v Italiji ter o Danteju pri Slovincih (ta del je v celoti preveden in poenatisen v italijanščini) je skupaj z bibliografskim pregledom »Dante v slovenski književnosti« pripravil ravnatelj knjižnice Stečko Vilhar. Vilhar je objavil nekatera letošnja nova spoznanja k slovenski dantologiji, predvsem pa je vsakomur koristno napolnil vsebinsko zelo pestro zajeti bibliografski pregled, ki je skušal biti čim bolj izčrpen, čeprav bi mu dodali, za katero enoto, na primer Budalovo oceno Gradnikovega prevoda »Pekla« (»Primorski dnevnik«).

B. MARUSIČ

(Nadaljevanje na 10. strani)

Monografija o Jakiju

Monografija je knjiga z obsežnimi reprodukcijami del enega samega umetnika. Zrealiti se nekoč v taki knjigi, je gotovo skrito hrepenenje vsakega slikarja. Toda monografije se tiškoje le likovnim tvorcem določenega slovesa.

Jože Horvat-Jaki

Starec

In sedaj leži pred nami lično opremljena monografija slikarja Jakija, kot je Jože Horvat, ta nadarjeni prekmurški samouk podpisuje. Knjigo je nedavno izdala »Prekmurska založba« v Murski Soboti, da se tako odloži za izredno vztrajnost svo-

ve njenega končnega izgleda. Ob prvi drobni črti se niza druga, tretja, deseta, stota, večstotina in slika res, podobna živemu tkivu, ki se razraste sledeč skrivnim zakonom, v skladno celoto. Povsod čutimo krepko stvarno silo, ki kipi iz slojev podzvesti, prepreženosti s veselinami narodnih izročil o tlačenstvu, turških vpadih, pravilicah in krvnih zvezah dedov. Raznoliki drobci tega se trgajo od tam in se pojavljajo na slikarjevem papirju kot črke, številke, letnice, kot čudni beski in izraziti na glavni figuri. Tudi slikarski način strganja barvne voška iz podbarvanega papirja v večini del, priča o nagonski umetnosti, ki se ne podaja akademskim pravilom in postopkom. V objavljenih delih prihaja umsko občutje le rahlo do veljave v listih »Totem« in »Prometej«. Ostali naslovi so domači jeziki, kar kaže, kako je Jaki še vedno trden del široke ljudske zavesti, duhovno in telesno zdrav, kot ga vidimo v fotografiji, ki zaključuje reprodukcije. Tej sledi seznam Jakijevih razstav in v knjigi objavljenih del in končno še vsi podatki o časopisnih člankih, ki so tolmačili njegovo slikarstvo. (Reči »vsi« ni točno, ker v obsežnem naštevanju je majhna vrzel, ki pa meji skoro na nehalnost od avtorja pričujočega sestavka. Manjka namreč njegova ocena Jakijeve tržaške razstave, objavljena v »Primorskem dnevniku«, ki je bila stvarno pozitivna, medtem ko se navaja drugoležna kritika iste razstave. »Zakaj se ne povabi šimpanz, ki je bila primerna temu naslovu.)

M. BAMBIČ

Marija Benedetti

Kompozicija

(Izmed novoletnih prispevkov)

Kdo si, Catherine Spaak?

Deklica, ki se je prežgodaj srečala z življenjem

«V življenju sem morala že trikrat pričeti na novo - Ne vprašuj, kdaj in zakaj se je to pripetilo - Tega še sama ne vem - Lahko bi ti kvečjemu povedala, kako sem bila vsakokrat uverjena, da se mi ne bo treba nikoli več povračati nazaj»

Naslednji intervju ni samo dobesedni zapis razgovora med novinarko in slavno igralko, marveč tudi odkritosrčen pomenek dveh mladih ljudi, ki sta se po naključju srečala na nekem križopju, si segla v roke in podzvestno začutila, da sta si pravzaprav zelo blizu - oba živita in delata v svetu, ki je premnogokrat gluha za njune mlade sanje.

Catherine me je presenetila. Pričakoval sem, da bom spoznal domišljavo in lahkomišelnost deklice, ki se zaveda svoje slave in bogastva, ošabno in mrzlo - vsaj velika večina člankov, ki sem jih bral po raznih revijah, jo na podoben način opisuje.

Pomisli sem tudi, koliko črnila je bilo porabljenega za ogromne naslove in mastne črke, s katerimi so časopisi polemiko poročali o njenem »divjem« življenju, jo grajali in obtoževali. Toda Catherine se je kmalu privedla na humoristično, ker se je zamenjala vpraševala, komu neki je storila toliko žaloga, da ji je zato ves svet obrnil hrbet, saj je morala vedno z bridkostjo ugotoviti: če s kom, potem se je poigrala le s samo seboj.

— Catherine, — sem jo nagovoril, — novinarji mnogo pišejo o tebi. Premnogokrat celo s hudobijo.

— Vem. Hotel si me tudi vprašati, kolikšni sem že izpraskala oči, kajne? Nobene, — in sploh nimam takih namenov. Ampak ti...

Sedela sva pred velikim ogledalom. Catherine si je popravljala lase, ki so ji silili na oči in se igrala s svojimi dolgimi in negovanimi prsti.

teh dolgih hlačah iz rumenega žamet, da si še toliko prestala in izkusila. Hvaležno se je zazrla vame, a je hitro umaknila pogled drugam, da bi tako zatajila solzo, ki se je iskrila v njenih rjavih očeh. S konico škornjev je risala po podu nevidne in abstraktne like.

— Kaj je sreča, Catherine? — Sreča je tisti dogodek ali predmet, ki nas obišče, kadar ga nismo več pričakovali.

Z imenom sreča bi torej lahko imenovali tudi tisti zimski večer, ko je Sofia Loren gledala francoski TV program. Na sporedu je bila reportaža o mladih Francozinjah. Imela vseh, je bila Sofiji najbolj všeč Catherine Spaak in jo je zato hitro omenila režiserju Lattuada, ki je takrat iskal mladotno igralko za film »Sladko prevaro«.

Catherine je prišla v Italijo, kjer je prestala vsa poskusna snemanja. Tu se je tudi pričela njena uspešna umetniška kariera, saj je do danes posnela nad 20 filmov, v katerih se je morala največkrat pretvoriti v pokvarjeno in perverzno deklico. To je ljudem dalo misliti, da je Catherine tudi v zasebnem življenju nenasičen in poslasten tip. Se posebno pa so se zgražali, ko je v filmu »Dolga« sprejela vlogo Cecilije (film je bil posnet po istoimenskem romanu Alberta Moravia), kjer je bila v nekem prizoru pokrita samo z bankovci po 10.000 lir.

— Kako vrednotiš denar? — Sama si ga slušim, zato

ga znam tudi ceniti. Denar mi nudi občutek splošne in neodvisnosti. Potreben mi je tudi zato, ker lahko z njim osrečim druge.

— Sklepam, da si velik altruist.

— Sem, a ne vedno. Stvari, ki so moje in imajo neko mesto v meni, so moje in pika. Zelo sem na primer ljubosumna na svoje stanovanje, na svoje knjige, plošče...

— Rada poješ?

— Za kratek čas, že. Snemanje plošč pa je moj »hobby« in mi je neprijetno, če me kritiki ocenjujejo kot »pravospevko«.

— Boš kaj kmalu posnela neko novo ploščo?

— Bom. Na svoj način mislim zapeti pesmi, s katerimi je zaslovel in žel uspehe pokojni Fred Buscaglione.

— Tvoji najnovejši filmi?

— V Jugoslaviji sem posnela »Mademoiselle de Maupin«, s Vittorio Gassmanom zaključuje zadnje posnetke zgodovinskega filma »L'armata Brancaleone«, kmalu pa bom začela snemati prijeten in vesel film, ki se bo po vsej verjetnosti klical »Martha«. Moj partner bo Nino Manfredi, režiral bo Pasquale Festa Campanile.

Catherine se je od veselja razširila obraz, ko je pomislila na svoj prihodnji film. Koliko prijetne urice jo čaka med snemanjem »Marthe«! Ugani mi da je film njen edini in pravi poklic, ki ji pomaga živeti in pozabljati. Za vsako novo vlogo mora spreminiti izraz in značaj, menjavati kostume in ambient, doživljati vedno nove, čudovite dogodivščine svojih junakinj, v katerih zapusti delček sebe. In še nekaj: vsak film jo obogati z nekim novim spoznanjem, novo resnico, ki ji pomaga pogumneje gledati na sedanost in ji nastika bodočnost s lepšimi svetlejšimi barvami.

— Vprašal sem jo, katera stvar na svetu ji je najbolj všeč. Brez premišljevanja, v eni sapi je izdihnila: »Sabrina, moja hčerka!«

Vedel sem, da bova morala govoriti tudi o Sabrini, a ni sem vedel, kako napeljati pogovor v to smer. Sedaj pa se je skoraj nehote prikladla v najin pogovor in Catherine je neprestano šebetalala samo njeno ime. Pravila mi je, da bo Sabrina ena stara tri leta, da je najbolj srečna, kadar se lahko s svojo hčerko poiti po mehki preprogi, da... »Irakka?«, no, če bo ravno vztrajala, kot je trdovratno vztrajala njena mamica...

— Te je Sabrina kdaj videla na filmskem platnu? — Se ne hodi v kino! — Toda ti si večkrat nasto-

pila tudi na televiziji, te je...

— Ne vem, če me je videla. Ona živi z očetom, pri svoji babici, zato se nisem čutil odgovoriti njene mame. Prepričal sem se, da Catherine trpi zaradi te ločitve (sodišče jo je zapalo očetu) in sem ji rad verjel, da vsak prosti trenutek posveti svoji mali punčki. Pred dnevi sta jo z očetom spremljala v cirkus, toda časopisi so takoj izkoristili dogodek za objavo »ekskluzivnih« člankov, v katerih so poročali, da se je Catherine vrnila k svojemu možu. »Človek ne sme niti pe- ljuati svojega otroka v cirkus, ljudje si vse po svoje tolmačijo...«, je grenko komentirala Catherine in se še bolj zaprla vase.

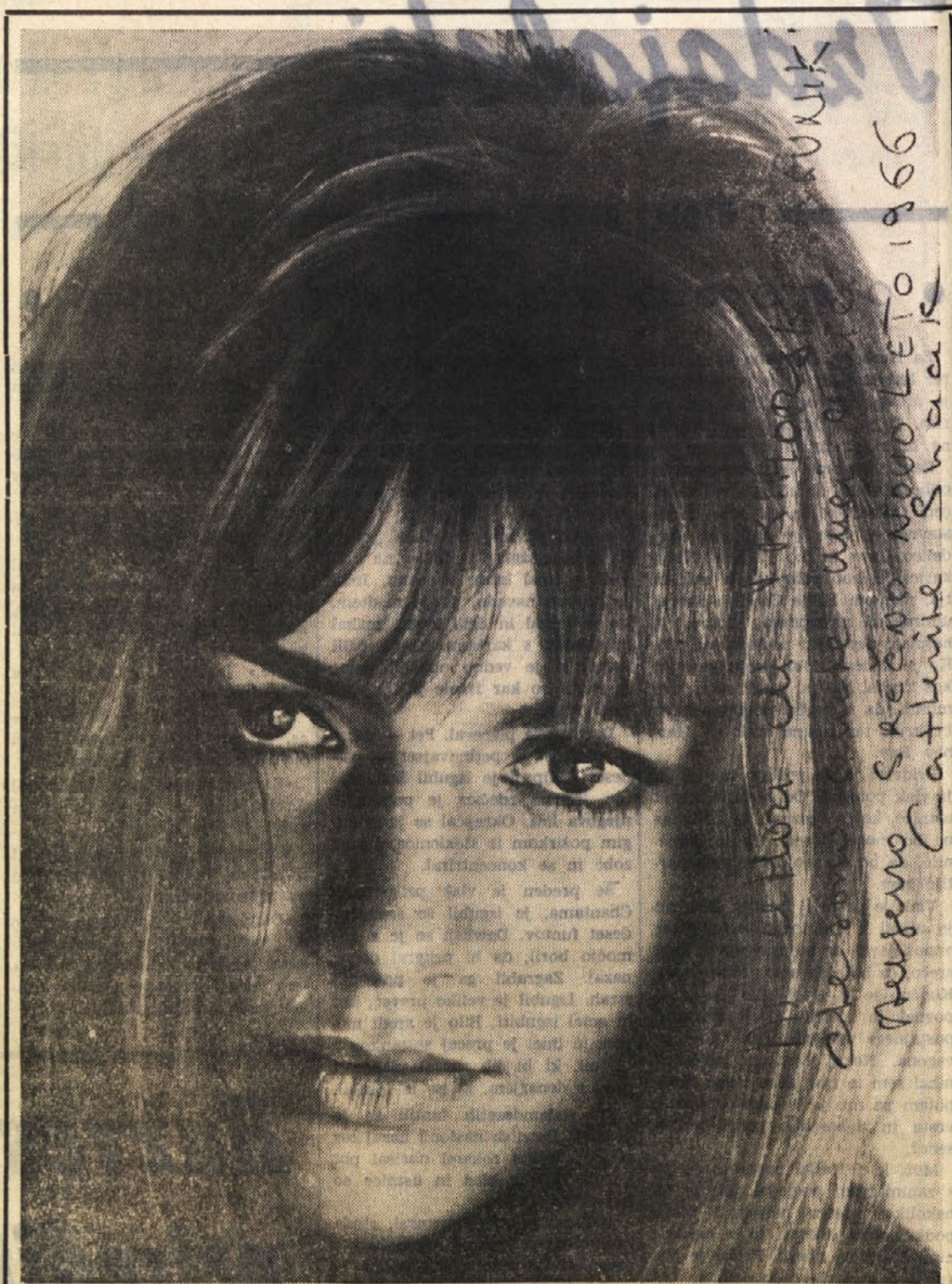
— Upaš, da ti bo novo leto izpolnilo neko vročo željo? — Srečna, presrečna bi bila, če bi mi novo leto poklonilo toliko prostega časa, da bi lahko vsaj eno uro dnevno prežvela v bližini moje hčerke.

— Kaj pa želiš bralcem »Primorskega dnevnika«?

— Mnogo sreče.

— Hvala, Catherine. Tudi mi ti želimo, da bi ti 1966. leto izpolnilo vse skrivne želje, tudi tisto veliko, največjo željo, ki si jo izgovorila na glas. Na videz je tvoja želja preprosta in uresničljiva, toda toliko bolj mogočna in človeška, saj je kot solza matere, ki hrepeni po svojem otroku.

BRANKO VATOVEC-CANDIANI

Novoletnemu voščilu Catherine Spaak se pridružuje tudi avtor tega intervjuja, ki pošilja bralcem in uredništvu »Primorskega dnevnika« svoj vedri pozdrav z iskrenimi željami za vse lepo in dobro.

Dokončno zmago teksaškega duha v Beli hiši prinesel odhod kuharja

Francoski kuhar, ki so ga vzeli v službo Kennedyjevi, se ni mogel sprijazniti s fiziološkim v škattah in je raje odšel

Ko je tedanji podpredsednik ZDA Johnson nadomestil umorjenega predsednika Kennedyja in se ko je bil kasneje izvoljen za predsednika, so v Ameriki dejali, da se ne bo v Beli hiši nič spremenilo, češ saj je bil demokrat Kennedy in je demokrat Johnson. Dejali so tudi, da bo Johnson odrajal veliki šel Kennedyjevih poizvedb in drugih svetovalcev, ki so bili znani po svojih, v ameriškem smislu, naprednih idejah (v Ameriki pravijo tem naprednim demokratom liberalci, kar naj ne moti nas, ki smo vajeni na takih liberalce, kot je Malagodi ali pri nas v Trstu Murgurjo). Kennedyjevi svetovalci so bili namreč povečini iz vrst izobražencev, na katere ameriški poslovniki ljudje nekam prezirljivo gledajo in jim rečejo »jačje glave«.

No, kot smo videli, so začeli ti intelektualci polagoma zapuščati Johnsonovo barko (ne zato, ker bi se potapljala, marveč zato, ker se niso več znali v novem okolju), in sedaj objavljajo svoje spomine o Kennedyju. Svetovalci so torej odšli in iz Bele hiše je poteci izhlapelo vse, kar je spominjalo na Kennedyja in njegov slog: skratka, zavladale so teksaške navade.

Toda dlje časa je vzdržal v predsedniški palači Jacquelinein vpliv, saj je bila prinesla vanjo pravo revolucijo, polno življenja, novo bolj veselo, pa tudi bolj rafinirano ozračje. In nova predsedniška dama Lady Byrd, čeprav je tudi ona pristna teksaška ptica (naj nam bralci odpustijo besedno igr, bil pomeni namreč ptica in se izgovarja enako kot Byrd), ni mogla kar na vrat na nos in čez noč spremeniti novih navad, ki so tolikim gostom močno prišle. Kot modra diplomatinja je Lady Byrd — Johnson počasi spreminjala navade in izrinjala Jacquelinein vpliv in ga docela izrinila šele pred kratkim z odstavitvijo glavnega kuharja, Francoisa Renéja Verdona, ki je imel pol milijona lir plače na mesec in še cel štab pomočnikov okoli sebe. Torej, kot vidimo, je se najdlje držal kuhar, ker je bilo pač treba upoštevati okuse starih gostov, ki so tudi polagoma izgubljali, nadomeščeni z novimi, oziroma s tistimi iz časov Eisenhowerjeve Mamie, ko je vladal v Beli hiši nekak vojaški, da ne rečemo, špartanski duh.

In kot so nekateri pri nas mislili, da prihaja vse »epuhljanje« iz Francije, saj so imenovali »francoske« neko drugo bolezen, čeprav so jo poznali že v egiptovski časih, tako so se tudi ameriški starokopitniki, oziroma boljše povedano starokopitnice, zgražali nad novim vetrom, ki je zavel v Beli hiši po izvolitvi Kennedyja. Jacqueline Kennedy je je namreč rodila v družini Bouvier in je bila torej francoskega izroja,

pa tudi navad in espija (duhovitosti), predvsem pa mode. Kot Kennedyjevi so bili tudi njeni pravi Krezci, ki niso vedeli, kam bi z denarjem. Pa so poslali punčko študent v najbolj fine evropske zavode, tako da je postala prava svetovljanka po izobrazbi in okuših. To pa seveda ni prišlo raznim ameriškim tilištrm in stariim devicam, ki so se prej sukali okoli Eisenhowerja. Da pa ne bi mislili, da jih je motilo razkošje; ne, le slog se jim je zdal preveč svetovljanski, umetelen, izbran, tuj.

Zato so prejšnje stare dame počasi izgubile iz seznama povabljenec, nadomestili pa so jih polagoma ugledni, intelektualci, umetniki, razgledani diplomati, pisatelji, katerim so prirejali v Beli hiši razne kulturne večere, koncerte in sprejeme, in seveda tudi zakuske v francoskem stilu. Vse to pa je potekalo tudi v primernem okolju, saj je dala Jac-

queline odpreti razne salone, ki so bili prej zaklenjeni, ter jih opremila z novim pohištvo, po stenah pa razobesila razne nove umetniške slike, primerne sodobnemu okusu. Slog je še dalje; s pomočjo časovnih prispevkov je uredila v Beli hiši celo nekaj muzejev, oziroma galerij slik.

No, ob smrti svojega ljubljeneega moža je takoj vse to popravila, tako da ni ostal v Beli hiši noben zunanji spomin po njej. Kot smo dejali, pa se je še precej časa ohranilo prejšnje, vzdušje, zlasti kar se sprejemov, tvoj kuhinje in jedi tiče. Iz Kennedyjevih časov je namreč še kraljeval v kuhinji Francoz René, ki so ga šele pred kratkim spravili s prestola. Pravzaprav so mu dodali kot »šefjo« 50-letno vdovo Mary Katman, prijateljico Lady Byrd, ki ima doktorat v dietetiki (po domače povedano načinu prehrane) in ki je uspešno vodila razne restavracije in men-

ze po letališčih, bolnišnicah in tovarnah. In, seveda, po ameriški navadi, je tudi izbranemu francoskemu kuharskemu šefu začela vsiljevati konservirano hrano, to je hrenovico (hot dogs po ameriškansko, to je evroce pse), fižol, grah itd. In tako je moral ta specialist, v gurmanskem, ta tina Francoz, ob zadnjem obisku pakistanskega predsednika pripraviti kot prikuho parje iz fižola. To pa je bilo zanj le preveč; res da je bil piré, toda bil je iz fižola! Servirati takšno plinasto snov diplomatu, to je pomenilo višek netaktičnosti. Dokler se basata s fiziologom Johnson in njegova žena, ki so jima na razpolago za njune sprehode prostrane teksaške livade, naj še bo, toda dajati fižol gostu iz Jutrove dežele, zibelke civilizacije! Skratka, kuhar je postal ostavko in sedaj kraljuje v Johnsonovi kuhinji gospa Katman in pripravlja fižol na sto načinov.

VODORAVNO: 1. znameniti italijanski dramatik in pesnik iz 18. stoletja (Vittorio) — radioaktivna kemična prvina, 2. turški drobiž — starodavno mesto v Siriji vzhodno od Damaska, 3. del stopala — mesto na filipinskem otoku Luzonu — velika lesena posoda, 4. ime slavne ruske pesnikarice Pavlove — sodobni slovenski pesnik (Janez) — zaključni del skladbe, 5. kemični znak za radij — ime francoskega pisatelja Istra-trija — obrtnik lesne stroke, 6. največje pristanišče v severnem Jadranu — nevestina oprava, 7. okret — gradnja — začetnici sovjetskega kozmonavta, 8. ime ameriškega filmskega igralca in pevska Crosbyja, 8. španski naziv za gorisko verigo — tuje žensko ime, 9. vrhunski športniki — izdelovalec sider — urez oblike, 10. apoteka — roženina, 11. urejevallec izlošč, prireditelj — vzvišen prostor, oder.

NAVPIGNO: A. prodajalec žganega apnenca — obrežje, B. tropška oviljaka — dragulj, C. župnija — trnjev grm, D. otok v srednjem Jadranu — prostor pred vrati — začetnici izumitelja dinamita, E. latinski veznik — važna živilo — stržen, jedro, F. vladarjev namestnik — ljubkavalno ime za sina, G. žensko ime (junačinja) — Finžgarjeva romana »Pod svobodnim soncem« — obrt-

nik gradbene stroke, H. monarkovski knez, I. prispevek, vloga družabnika — znameniti angleški pomorščak in gusar elizabetinske dobe (Sir Francis), J. nemški idealistični filozof (Immanuel) — francoski pisatelj, odlični stilist (Maurice, 1862-1923), K. pod — osvetočja pijata — ozek konec polotoka, L. začetnici avtorja — »Smrt Smail age Cengiz« — polotok na severozahodu SZ — ozi-ralni zaimek, M. ime jugoslovan-skega izumitelja Tesle — vinorodna rastlina, N. nekdanji sul-tanov ukaz — prava oblika Zem-

nod.

RESITEV PREJSNJE KRIZANKE

VODORAVNO: 1. histina, 2. Ko-lima, 14. interes, 15. ananas, 16. Stalini, 17. Eros, 18. NS, 19. Ki-ros, 20. klar, 21. asi, 22. OM, 23. last, 24. aris, 25. Andrija, 29. Amari, 30. Arica, 31. trakt, 32. sleme, 33. tratia, 34. Ilova, 35. viliolna, 37. Togo, 38. past, 39. CE, 41. Ava, 42. šola, 43. peoc, 46. la, 47. Tali, 48. Modest, 49. Ene-gels, 51. Valente, 52. citrat, 53. atentat, NAVPIGNO: 50. German) T(itov).

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

HEROSKOP

Veljav od 9. do 14. januarja

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Vaše čustvene življenje se bo razvijalo pod zelo ugodnim vplivom zvezd. Izkoristite la-nega. Razdobje, kaj pozitivno ugodno za uditve zvez. Rešili boste neka stara vprašanja.	LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Zelo boste podjetni v čustvenih zadevah. Znanli boste ustvariti — primeren položaj in tudi precej denar. Če ne bo dosegli vedno soglasja z ljubljeno osebo, v družinskih odnosih je potrebno mnogo paž-nje in obzira.	STRELEC (od 22. 11. do 21. 12.) Sku-sajte biti dobre vo-lje v družbi prijate-ljev in oseb, ki vas imajo rade. Potr-dite se, da bodo vaši stiki z njimi zanimivi. Ne zanemarjajte dopisovanja. Vpliv tega tedna bo zelo ugoden za vašo zaposlitev.
BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Teden vam bo prinesel nepri-akovane novice. Za-radi novih poznan-ster ne smete zane-sati stare vprašanja.	DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Imeli bo-ste opravka z vese-limi ljudmi, ki bo-do skušali pritegniti nase vašo pažnjo in vzbuditi v vas željo, da preži-vite z njimi nekaj veselih uric. Ves teden bo poln prijateljskih okoliščin in v zvezi s starimi in novimi srčnimi vezmi.	KOZOROG (od 22. 11. do 20. 12.) Čeprav boste skušali poves-cati pozornost drug-im zadevam, bo za-vas čustveno življe-nje zelo velike važnosti in ga ne boste smeli zanemarjati. Predvsem pa poskrbite za to, da bo to življenje raznoliko. Obidite neko oviro.
DVOJKA (od 21. 5. do 20. 6.) Venera bo še vedno važna za vaše ljubezensko življenje. Njen vpliv na vaše srce odno-sno bo naravnost sijalen. Možnosti bodo tudi za uspešen flirt. Pazite, da ne izgubite nad-zorstva nad položajem. Čas je ugoden za poslovne uspehe.	TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Izvrst-ne perspektive za vašo čustvena sreča-nja: sijajni razgovori, popolno razume-vanje. Končno boste imeli ob-čutek, da so vaši odnosi narav-nost prepričani z ljubeznijo in nežnostjo. Na delu boste polni dobre volje.	VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Za za-ljub-ljenec in za osebo, ki so se same, je ta teden zelo važen. Morda boste spreje-li dokončne sklepe in bodo do-segli višek sreče. V družbi bo-ste pritegnili nase simpatije in pozornost zaradi svoje duhovitosti in izvirnosti.
RAK (od 21. 6. do 22. 7.) Čaka vas raz-gibano in zanimivo razdobje, polno obe-tov in novih položaj-jev. Stare zveze se bodo še bolj okrepile. V drob-nih vsakdanjih zadevah utegne-jo nastati spori in morda se boste tudi uprli nekemu, ki bi vam hotel vsiliti svojo voljo.	SKORPION (od 24. 10. do 21. 11.) Veči-no dni boste preži-vel v negotovosti ter se po nepotre-bnem mučili z ljubo-sumnostjo in nezupanjem. Pro-ti neki zadevi se boste zelo upi-rali morda zato, ker se bo hotel neki vaš prijatelj ali sorodnik vmešavati v vaše srčne zadeve.	

Vz nasih krajev

V VERONI OD 13. DO 21. MARCA

Mednarodni kmetijski sejem

Svojo udeležbo so že prijavile številne države

Na mednarodnem kmetijskem sejmu v Veroni dajo velik poudarek razstavi goveje živine

V Veroni se že zdaj živahno pripravljajo na Mednarodni kmetijski sejem, ki bo letos že 68. po vrsti in bo trajal od 13. do 21. marca. Na to prireditve, ki je prva med mednarodnimi razstavami v Italiji, se je doslej prijavilo že več evropskih in izvenevropskih držav. Tako so doslej prijavile svojo udeležbo Avstrija, Belgija, Francija, Zahodna Nemčija, Jugoslavija, Nizozemska, Švica, Velika Britanija, Združene ameriške države, Češkoslovaška, Poljska, Madžarska, Romunija, Bolgarija in Sovjetska zveza. Z zdaj se vodijo med vodstvom velesejma in prireditelji krogi pogajanja še za pristanežnino in svedske, ni pa izključena možnost, da se bodo pred zaključkom vpisovale prijavile še druge zainteresirane države.

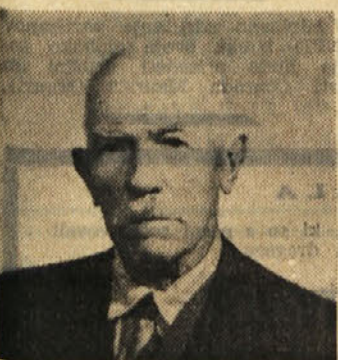
Stevilne izmed omenjenih držav bodo nastopile na sejmu z razstavami domačih pridelkov, proizvodov in naprav za kmetijstvo, nekatere pa bodo na njem odprle informacijsko pisarno, v kateri bodo strokovnjaki dajali obiskovalcem zaželeno pojasnila in zvezi s prodajo in proizvodnjo kmetijskih strojev, uvajanjem sodobnega obdelovalnega zemlje, sodobnega namakanja in drugih poljskih del.

Avstriji bodo odprli takšno pisarno, poleg tega pa bodo prikazali izbor vin, piva, raznih vrst sira in mesnih izdelkov. Nastopili pa bodo tudi na razstavi goveje živine in na razstavi konj, ki ju vsako leto organizirajo v okviru splošne prireditve.

Tudi belgijska razstava bo letos še posebno obširna: obsegala bo vrsto prehranjevalnih izdelkov in proizvodov, sadje, zelenjavo, nekaj perutnine, izbrane primerke kuncov in mešana krmlila. Češkoslovaška bo odprla informacijsko pisarno in prikazala na splošni razstavi nekaj tipičnih proizvodov. Francoski bodo dali poudarka predvsem razstavi poljskih strojev.

NAJ MU BO LAHKA ZEMLJA

Ivan Valentinčič

Valentinčiča je mikala zemlja, ni maral druge zaposlitve, kot delo na kmetiji. Z ženo sta se dobro strinjala in tako sta že leta 1916 vzela v najem »mandrijo« na Kolonkovicu. Kmetija je bila zapuščenca, pa sta se krepko lotila dela in čez deset let odkupila hišo in zemljo. Dela je bilo vedno več, ker je naraščala družina. Imela sta 6 otrok, od katerih sta dva umrla v otroških letih, en sin pa je umrl leta 1960 v starosti 30 let. Na kmetiji nadaljuje zdaj z delom sin Karlo, ki je tudi vnet in marljiv vrtnar, hečerji Milka in Pina pa sta si uredili domačiji blizu doma. Družina se ni razkropila, čeprav je narastla. Skoznjaki si pomagajo in živijo v nekakšnem modernem patriarhalnem okolju. Stari Valentinčič je bil priljubljen poglavar in družinske skupnosti, skromen in delaven do svojega zadnjega dne. Čeprav mu ni bilo treba in so ga nagovarjali, naj počiva, je pomagal pri vsakem delu, povsod je bil zvršen, svetoval in skrbel za vsako podrobnost. V četrtek je še pomagal pri urejanju toplih gred, v petek dopoldne je čistil hlev, v petek zvečer so poklicali zdravnika, v soboto pa je umrl, verjetno zaradi tetanusa. Niso mogli ugotoviti, kje in kako se je zastrupil, saj je občutil prve bolečine šele v petek popoldne.

Pokojni Valentinčič, kot smo že omenili, je bil zaveden Slovenec. Med zadnjo vojno so bili v njegovi hiši sestanki aktivisti, zatočisce borev in ranjenec. Tam so imeli varno zatočišče in oskrbo.

Zeni, svojcem in sorodnikom naše globoko sožalje, dragemu pokojniku pa naj bo lahka duša.

IZ BORŠTA

Vesele in žalostne v preteklem letu

Zdaj, ko smo že prijadrali v novo leto, se radi malo ozremo nazaj ter spomnimo na vesele in žalostne dogodke v preteklem letu. Naši domači vremeoslovci so lani napovedovali ostro in dolgo zimo. Na splošno se niso dosti zmotili, čeprav je bila drugod zima kot pri nas. Morda je ta napoved vplivala na nekatere člane »samskega društva«, ki so spremenili svoje načrte in zaprosili boginjo ljubezni, da jih sprejme v zakonsko življenje. Na mlade pare seveda ni vplivala napoved hude zime. V Borštu in Zabrčju je namreč obstajala skupina fantov, ki so bili namenjeni, da ostanejo samski in svobodni. Zato so ustanovili »samsko društvo«, ki je vsako leto na dan po prazniku vaškega patrona sv. Antona, priredilo zabavni večer, na katerem so pekli čevapčice in srnjaka ter vse obilno zalivali z domačo kapljico, seveda ob spremljavi vaškega harmonikaša in basista.

Zgodilo pa se je nekaj, česar ne pomnijo niti najstarejši vaščani. Lani smo namreč imeli celo vrsto porok. Našli jih bomo kar po vrsti: Mirko Zobec (nevesta s Herpelji), Mario Colani (nevesta iz Rimanja), Boris Zobec (nevesta iz Trsta), Bruno Parovel (nevesta iz Istre), Edi Petaros (nevesta iz Zavarice), Etica Parovel (ženin iz Gropade), Silva Kosmač (ženin iz Doline), Marija Hrvat (ženin iz Doline), Norma Skrokar (ženin iz notranjosti Italije), ženin in nevesta vaščana, pa: Jadran Boneta in Sonja Slapnik, Glavko Petaros in Boža Zahar. Pravijo, da bomo v kratkem imeli še dve poroki (nevesti iz Savinjske doline in iz Bele krajine).

Rojstev je bilo 6, smrtnih primerov pa 13 (9 moških in 4 ženske). Omeniti moramo tudi naše kulturno-prosvetno življenje. V Borštu sta zdaj dva pevška zbora, in sicer cerkveni ter društveni. Prvega vodi Drago Petaros, drugega pa Cvetko Grčič. Marsikateri pevec sodeluje pri obhodu zborov, nekaterim pa to ni všeč in izražajo svoje pomisleke. Mislim, da kdor poje v božjo čast, lahko poje tudi v čast narodne prosvete, posebno če se zavedamo, v kakšnih razmerah živimo.

Ob zaključku tega dopisa pa naj še omenim, da so v lanskem letu odpravile strehe treh zgradb, ki so imele svoj pomen za kulturno in gospodarsko življenje naše vasi, in sicer: dvorana, stiskalnica za olje in vodni rezervoar.

V dvorani so bila društvena in srenjska zborovanja ter razne prireditve že pred prvo svetovno vojno in po vojni; pa tudi, sicer bolj v skrajni obliki, nekaj časa pod fašizmom. Po osvoboditvi je kulturno-prosvetno življenje zaživelo. Zdaj pa smo brez dvorane. Stiskalnica ali torčija, je bila tudi zelo koristna za Boršt in sosedne vasi, dokler niso drugod zgradili moderne oljarne. Spominjam se, kako smo v zimskih večerih ob torčiji poslušali vaškega očanca, ki nam je pripovedoval razne zgodbe, pravljice, poučne in zabavne. Radi smo jih poslušali, ker ni bilo v vasi še radijskih in televizijskih sprejemnikov, vendar je bilo takrat življenje v vasi bolj družabno in zabavno kot danes. Vodni rezervoar pa je bil važen in koristen zlasti za Zabrčjo v poletni suši, dokler ni bil speljan vodovod, saj je vseboval približno 300 hl vode.

Z voščilom, da bi bilo leto 1966 srečno in polno veselih dogodkov, zaključujem ta dopis.

VAŠCAN

CEROVLJE

V naše družine je v zadnjem desetletju že večkrat posegla smrt in nenadno prestopila življenje mladini, ki je šele stopala v dozorlo dobo in se ustvarila med zavestne družbene člane. Udarce za dotične družine in skupnosti! Takšen udarec, in razmeroma celo najhujši, je izževala smrt Alberta Grudna - Jermikovega, ki je - kot ste v vašem listu že poročali - na cesti med Trčičem in Stivanom postal žrtev prometne nesreče. V to težko resničnost smo se mogli pogledati, ko smo v nedeljo 19. decembra, položili njegove zemске ostanke na naše pokopališče. Komaj 34-letni mož, vdova, šesterica neposkrbljenih otrok. Lahko si predstavljamo obup vdove, potrtost otrok in sorodstva ter tudi vaščanov, ko so stali ob grobu mirnega sovaščana, delovnega in skrbnega mladega moža, dobrega mizarja in stanovskega ter narodno zavednega delavca. Zaposlen v ladjedelništvu je vse svoje moči vlagal v borbo s težkimi socialnimi razmerami in za obstoj ter napredek številne družine. Nobena socialna in druga pomoč ne bi mogla nadomestiti dobrega očeta, žrtve motornice. Miru mu počitek v rodni zemlji. Svojem naše globoko sočustvanje.

● Opozorjamo kmetovalce, da 31. januarja zapade rok za prijavo sprememb v sestavi družine ali posestva, ki so nastale v letu 1965. Prijava je potrebna zaradi odmere prispevkov za socialno in zdravstveno zavarovanje.

● Kmečke ženske, ki so do 31. decembra 1965, dopolnile 62. let, starosti, če imajo potrebne pogoje, bodo v letu 1966 imele pravico do kmečke pokojnine.

Med Opčinami in Fernetičji se kopljejo jarek za postavitve cevi natovoda

IZ BENEŠKE SLOVENIJE

Pozdravni nagovor izseljencem na prijetnem srečanju v Čedadu

V našem listu smo v četrtek, 7. januarja, poročali na 1. strani o zelo uspešnem srečanju izseljencev iz Beneške Slovenije, ki ga je priredilo prosvetno društvo »Istvan Trinka« v Čedadu. Objavljamo pozdravni nagovor, ki ga je imel tajnik društva Izidor Predan:

«Praznik emigranta, ki ga praznujemo danes, ima namen, da bi se spoznali med sabo emigranti iz naših raznih vasi, ki delajo in služijo svoj kosček kruha v različnih deželah sveta. Namen tega praznika je tudi, da bi ustvarili zmeraj bolj gloričnim delom delajo čast naši ožji domovini, naši Benečiji. Hvaležni smo jim tudi zato, ker, čeprav se udijo po svetu drugih jezikov, ne pozabijo svoje materinega jezika in ga pred tujci spoštujejo in branijo, če je treba.

Danes, dragi emigranti, vas bodo razveselili »Beneški fantje« s svojim kulturnim programom. To je ansambel Antona Birtiča, našega dragega rojaka iz Mečane. Ta ansambel je poznan daleč po svetu. Ti naši fantje igrajo in pojejo naše domače pesmi in pesmi, ki je ustvaril, komponiral in uglasbil naš rojak Birtič. Dovolite mi, da se tem fantom v mojem in vašem imenu iz srca zahvalim, zato ker so prišli na ta vaš praznik, zato ker so prinesli med nas veselje in razvedrilo.»

ANTON ŠKAMPERLE 80-letnik

V četrtek je praznoval pri Sv. Ivanu svoj 80. rojstni dan Anton Škamperle, oče znanega pokojnega antičarja S. Škamperla. Danasnji slavljenec se sicer ni rodil pri Sv. Ivanu, temveč v Vrhopolju, in sicer 6. januarja 1886. Ko mu je bilo 13 let je prišel v Trst, da bi se izučil čevljarstva. Začel je svoje delo pri svetovivanskem čevljarju Brani, kjer je delal dolgo let. Sicer mu v začetku njegovega bivanja v nekoliko tujem kraju ni bilo pravi nič prijetno, ter bi jo bil pravi rad mahnil spet domov. Tega ni storil, ker ni znal več poti, kot nam je malč v šali malo zares pravilo, ko smo se z njim pred dnevi pogovarjali.

Ko je bil star 54 let, je služil kot zamenjal in se je zaposlil na tržaški glavni pošti. V tej službi je ostal do vojašnice in sicer do leta 1914, ko so ga kot vojakova poslali na bojišče v Italijo, kjer je tudi izgubil nogo. Leta 1915 se je zopet vrnil domov, kjer si je postavil svojo čevljarstvo delavnico. V njej je delal se do pred nekaj leti. Njegova delavnica je bila povsod dobro znana, saj je vsakomur rad pomagal, predvsem mladini, ki je imela pri njem tudi nekakšno zavetje, tako da ji je popravljal čevlje zastoni. Pa

tudi drugače je bil vedno pripravljen pomagati. Leta 1911 ga je župnik Sila zvezal v zakon z domačinko Lucijo Hrovatin iz Boršiča, ki mu je v zakonu rodila samo sina Slavkota, ki je leta 1941 tako, tragično preminil. Leta 1953 pa je Škamperle ostal povsem sam. Za vedno ga je zapustila tudi njegova zvesta žena Lucija.

Slavljenec je bil vedno zaveden Slovenec, ki je rad zahajal v slovenska društva, posebno v Narodni dom, tako v mestu, kot tudi pri Sv. Ivanu. V duhu je tudi vzgajal svojega sina, po katerem nosi ime tudi svetovivansko prosvetno društvo.

Antonu Škamperlu voščilo ob visokem jubileju vsi sorodniki, znanci in prijatelji še dosti let zdravja in zadovoljstva. Tem čestitkam se iz vsega srca pridružuje tudi uredništvo in uprava Primorskega dnevnika z željo, da bi ostal slavljenec še mnogo let njegov zvest čitatelj.

M. M.

IZ BOLJUNCA

Čestitke pustnemu predsedniku

V Boljuncu se pridno pripravljajo na pustne prireditve, ki privabijo vsako leto mnogo ljudi, predvsem iz bližnjih vasi in iz naših tržaških predmestij. Ob tej priložnosti moramo povedati, da proslavlja Josip Ota letos dvajsetletnico svojega uspešnega predsedovanja pustnim prireditvam. Člani »pustnega društva«, ki se sedaj imenuje »Boljunci«, hvalenji dedišči pustne dote in vsi Boljuncani mu prisrčno čestitajo in mu želijo še mnogo let uspešnega dela v obdobju, ki naj bi poskrbel še veliko uspešnega razpoloženja in nadaljevanjem in s prvenstvom starodavne običaja slovenskega pustnega rajanja.

IZ NABREŽINSKEGA OKOLIŠA

NABREŽINA

Ne moremo trdit, da smo predzadnji korek pokopali naša starejša ženo v naši občini, pač pa eno najstarejših. Saj je bila Alojza vdova Zidarčič v 95. letu. Bila je torej svojevrstno kleno zrnje, rodom iz Praprota iz stare rodovine Zidarčič. Imela je mnogo otrok in se kot takšna na svoji življenjski poti srečala s številnimi težavami, ki pa

je niso strle. Zadnja leta je prebila pri svojem sinu kot zadržana žena, ki so ji moči začele šele v zadnjem času popuščati. Lahka ji domača gruda. Svojem našemu sožalje.

Božične in novoletne praznike smo prebili skladno z duhom časa in s standardom. Zadnjič ima važno besedo v pogledu materialnih potreb, ki so denar malone edina uvrščena stran življenja. V trgovinah je bilo precej živahno, a precej blaga je bilo preko meje. V znamenju naših ljudi pred obema praznikoma nakupili v ju goslarji razne jestvine. Tudi silvestrovanje je bilo preko meje bolj »arentabilno«, ker je tečaj zapeljiv. Pa tudi naši gostinski obrati so bili povprečno dobro obiskani. Oni, ki se za vzemajo za svetovne dogodke, so bili radovedni, kaj bodo rekli državni poglavarji, in razpravljali o papeževih poslanici. Čuli smo takšno-je mnenje priletne ga možakarja: Vsi pravijo, da želijo mir. A mi lažejo. In ti so krivi, če miru še ni in ga ne bo, dokler se bodo nepoklicani vmešavali v tuje zadeve in ovirali, da si vsak narod uredi življenje kot mu najbolj prija. To tako bolj sumljiva je ta reč, če se nekoč vmešava v zadeve države z druge oline in ji vrine svojo voljo s silo — z vojsko. Takšna država ni demokratična in svobodoljubna, še manj pa mora biti iskrena prijateljica miru.

Mnogo se je pisalo o pokrajinski cesti Sesljan-Nabrežina, oziroma o njenem odseku od železniškega mosta do Nabrežine. Ta ni več mogoča zmagoviti prometa ne da bi stalno pretla nevarnost. Končno se dobe gospodarji, ki ne vedo ne za konzorcij, ne za odbor in se jim zdi, da to zadevo lahko sami še najbolje rešijo.

MEDJA VAS

Tudi naša srenja bo dala precej površine za naštevod. Pri zadetih gospodarjih lahko čitajo v našem tisku, kaj vse se dogaja s to kupčijo in kako znajo podjetniki — milijarderji — stopati svoje interese: slišijo, kako skušajo pri posameznih posestnikih barantati za čim nižjo odkupnino. Marsikaj čitajo in slišijo o tej zadevi, in vse to vsebuje samo en, in sicer ta opomin: Noben stan ne more uspešno ščititi svojih interesov, če ni enoten in združen (organiziran). Zaradi tega so prizadeti pametni gospodarji in

● Skrajni čas je, da si pri Kmetijski zadrugi v Trstu — Ul. Foscolo 1 naročite trte in razne sadike sadnega drevja. Na podlagi naročil bo zadruga lahko pravočasno nabavila zadostno količino izbranih trt in sadik po vaši želji.

zastopniki kmetijstva uvideli, da brez organizacije bo naša zemlja prisila v lastništvo in ukinjane za »en črn in bel«. Da to preprečijo, so ustanovili konzorcij in odbor, oba z istim namenom. Prava je kaj kmalu potrdila, kako prav so imeli. Zato je nerazumljivo, da se dobe gospodarji, ki ne vedo ne za konzorcij, ne za odbor in se jim zdi, da to zadevo lahko sami še najbolje rešijo.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT

NOGOMET DANES

ALIGA BLIGA

ATALANTA - POGGIO De Robbio	CATANZARO - REGGIANA Frullini
BOLOGNA - JUVENTUS Campanati	GENOA - TRANI Possagno
BRESCIA - VARESE Carminati	LECCO - NOVARA Toselli
CAGLIARI - ROMA Bernardis	MANTOVA - PALERMO D'Agostini
FIorentina - SPAL Genel	MODENA - VENEZIA Marengo
LAZIO - INTER Monti	MONZA - POTENZA Varazzani
MILAN - LANEROSSE Vitulo	PADOVA - VERONA Righi
NAPOLI - SAMPDORIA Di Tonno	PISA - ALESSANDRIA Nobilia
TORINO - CATANIA Motta	PRO PATRIA - MESSINA Carnozzi
	REGGINA - LIVORNO Schnetti

GORIŠKI ŠPORT

Ekipa Sovodnje najvztraja naprej

Zaključili smo jesensko nogometno sezono in najprimernejši čas je, da se pred povratnimi tekmami ozremo na preteklo. Komentar in kritiko prepuščamo občinstvu; nam pa preostaja le površen pregled doseženih uspehov.

Ekipa iz Sovodnje deli častno prvo mesto z Ločnikom in Slovencem, čeprav bi tam morala biti sama. Sicer pa mora Slovencem igrati še eno zaostalo tekmo. Dve izgubljeni tekmi sta zelo, da bi zasedli prvo mesto, preprečili, sicer pa drugi poraz ni le nezaključen, ampak celo zelo vidno prispejen po sodniku.

Kar nas v tem prvenstvu zelo veseli, je velika disciplina, sportnost in duh igre. Vse to je bilo, v primerjavi z drugimi ekipami na zavidljivi višini, saj ni bilo niti močnemu niti posameznemu igralcu prisojena nobena kazena in niti najmanjši opomin. Sicer pa še ni smo na začetnem višku, vendar smo precej napredovali. Kar se tiče uspeha, se pa ne smemo zadovoljiti z delitvijo prvega mesta; elementi, s katerimi naše moštvo razpolaga, zahtevajo absolutno samostojnost na prvem mestu.

Prav dobri igralci in uspehi so privabili na igranje zavidljivo številne publike in simpatizerjev, ki sledijo tekam z velikim zanimanjem. Včasih se zgodi, da je na zunanji tekmi več naših navijačev kot na domačinov.

Omenimo naj še nekatere pomankljivosti. Prvi poraz z ekipo «Morar» nam da misliti, da je smola zakrivila poraz, a če bolj pomislimo, je v tej tekmi pri manjkalo poštvenosti naših igralcev. Ko pa so to spoznali, je bilo že prepozno. So pa v naslednjih tekah bolj poštveno igrali; logično uspeh ni izostal, še več, našli so na ekipo, nad katerimi so tako prevladovali, da tekma ni dala nikakršnega zadovoljenja publiki, ki je pričakovala bolj napeto igro. Zdi se nam, da moramo omeniti tudi tekmo z Ločnikom. V tej ne obojamo naših igralcev, le vabimo jih, naj ne reagirajo na izjave nasprotnikov. Videli smo, kako so nasprotniki podstajali noge, porivali in se sploh nešportno vedli; taka igra in ključne publike z Ločnika so res obsojene vredni. Sicer pa nismo mi ti, ki moramo soditi, pač pa je športno zaigrati, da dokazemo nasprotniku, da čeprav smo slovenska ekipa, igramo najboljše.

K. B.

REKORD JE SAMO IZENAČEN

Svetovnega prvenstva v hokeju se bo udeležilo 21 držav

Švedske agencije so rezervirale vse razpoložljive hotelske kapacitete na Bledu

LJUBLJANA, 6. I. 1966. Upravičeno upanje, da se bo svetovnega prvenstva v hokeju na ledu marca meseca v Ljubljani udeležilo rekordno število državnih reprezentanc, se ni povsem izpolnilo. Rekord — 21 ekip — je samo izenačen. Leta 1963 je bilo na 29. prvenstvu v Stockholmu ravno toliko držav. Sedaj, ko so uradno znane vse udeležence, jih lahko naštejemo: V «A» skupini v Ljubljani bodo igrali SZ, ČSSR, Švedska, Kanada, Vzh. Nemčija, ZDA, Finska in Poljska. Zagreb bo imel v gosteh «B» skupino z Norveško, Švicco, Zah. Nemčijo, Madžarsko, Avstrijo, Veliko Britanijo, Jugoslavijo in Romunijo. Romunija se je uvrstila v to skupino po zmagi na kvalifikacijskem turnirju decembra meseca. Drugo in tretje uvrščeni Italija in Francija bosta igrali v «C» skupini na Jesenicah, kjer bodo še Bolgarija, Danska in Južna Afrika.

Z zaključkom prijave je dobil tudi razpored tekem svojo dokončno veljavo. S tem v zvezi pa je nastalo še večje povpraševanje po vstopnicah. Zlasti turistične agencije zelo moti, da so nekajkrat napovedani začetek prodaje vstopnic (oz. njihovo predplačilo) prestavljali in bodo sedaj vstopnice — upajmo — neprekinjeno v prodaji 15. januarja. Vstopnice bodo okusne silovite barve z grafiko hokejske izlet, ko je ta igra šele nastajala. Pred nekaj dnevi je končal v Colorado Springsu turnir velike hokejske četvorice. To je zadnje uradno merjenje sil pred svetovnim

prvenstvom. Zmagala je SZ, ki je odpravila vse svoje nasprotnike. Drugo mesto je osvojila Kanada, ki je malo presenetljivo premagala enega od favoritov, ekipo ČSSR. Četrta je bila Švedska.

Za «Hokej 66» se je prijavilo že 328 dopisnikov raznih listov in novinarskih agencij iz mnogih držav. Iz Italije so prijavili doslej štirje, iz Avstrije pa tri novinarji in to vsi štirje iz Trsta.

Za foto službo bo na prvenstvo dobro poskrbelo. Celoten servis uslug je prevzela agencija Tanjug, ki bo v sosednjem muzeju NOB v Cerkovnem gradu uredila obširne fotolaboratorije. Za hitro pošiljanje slik bo v hali Tivoli na razpolago šest telefonov priključkov.

Hokej je na švedskem prava ljudstva igra. Temu primerno so tudi lepi uspehi njihove nacionalne ekipe, ki sodi v sam svetovni hokejski vrh. Zanimanje Švedov za «Hokej 66» je zelo veliko. Njihove poštvalne agencije so rezervirale kar vse razpoložljive hotelske kapacitete na Bledu, odkoder bi se potem vozili na tekme v Ljubljano ali tudi na Jesenice. S prvenstva bo poročalo kar 30 novinarjev, kar je dovolj zgovoren dokaz, koliko pomeni hokej v švedski kulturi. Vstopnice bodo okusne silovite barve z grafiko hokejske izlet, ko je ta igra šele nastajala. Pred nekaj dnevi je končal v Colorado Springsu turnir velike hokejske četvorice. To je zadnje uradno merjenje sil pred svetovnim

Ing. B. LASIČ

HITOSTNO DRSANJE

PAZIENT, 8. — Z udeležbo okrog 50 tekmovalcev iz 15 držav se je začelo danes na olimpijski progi v Madonni di Campiglio tekmovalje v hitrostnem drsanju za sedmi pokal «Alberto Nicolodi». V prvem nastopu na 500 metrov sta se na prvi mestu uvrstila sovjetska drsalca Gršin in Vasnevov.

500 m: Gršin in Vasnevov (oba SZ) 40"8, 3. Keller (Nem.) 41"7, 4. Fonvielle (Fr.) 42", 5. Gvozdecki (SZ) 42"2, 6. Locatelli (It.) 42"5 itd.

Naval na vstopnice po vsej Angliji

LONDON, 8. — Zelo verjetno je, da v juliju, ko se bo začelo svetovno nogometno prvenstvo, ne bo več na razpolago vstopnice. Organizatorji so prišli do te domneve na osnovi rezervacij, ki so jih začeli prejemati z vseh strani takoj po izidu zbiranja v Londonu. Predstavniki tiskovnega urada nogometnega prvenstva je dejal, da je povpraševanje bilo štirikrat večje od normalnega in da bo verjetno inkasno presegel 600.000 šterlingov, t.j. nad milijardo lir.

V Evertonu, kjer bodo igrali Brazilija, Bolgarija, Madžarska in Portugalska, so se pred prodajalnami vstopnic pojavile dolge vrste ljudi. V Birminghamu, kjer bosta nastopili Nemčija in Argentina, so morali prekiniti sprejemanje rezervacij. Najbolj zanimivo pa je, da je v Middlesbroughu, kjer bodo tekme četrte skupine, v kateri je tudi Italija, največje zanimanje za največjo nezamanko letošnjega svetovnega prvenstva, t.j. za Severno Korejo.

Mehika - Italija 29. junija v Firencah?

MEXICO CITY, 8. — Mehika nogometna zveza je sporočila, da bo njeno državno moštvo v okviru priprav za svetovno prvenstvo, odigralo nekaj srečanj s Sovjetsko zvezo in Italijo. 24. ur po izidu zbiranja je sporočila, da bo prva tekma 18. junija v Moskvi, druga pa 29. junija po možnosti v Firencah.

VELESALOM V OBERSTAUFENU

Sestri Goitschel zopet zmagovalki

OBERSTAUFEN, 8. — Francozinja Marielle Goitschel je zmagala v veleslalomu in v kombinaciji na mednarodnem ženskem alpskem tekmovalju v Oberstaufenu. V kombinaciji so se na prva štiri mesta uvrstile Francozinja, medtem ko je najboljša Avstrijka Hass šele na šestem mestu.

Vrstni red v veleslalomu:
1. Marielle Goitschel (Fr.) 94"58,
2. Christine Goitschel (Fr.) 95"12,
3. Buchatay (Fr.) in Digburer (Avst.) 96"38, 5. Mir (Fr.) 96"97,
6. Stauber (Fr.) 97"23, 7. Prinzing (Nem.) 97"91, 8. Obrecht (Šv.) 98"19,
9. Seiwald (Avst.) 98"27, 10. De Blicquy (Belg.) 98"70.

Vrstni red za kombinacijo:
1. Marielle Goitschel (Fr.) 3:39 točke, 2. Christine Goitschel (Fr.) 3:46, 3. Buchatay (Fr.) 10:02, 4. Steurer (Fr.) 25:24, 5. Obrecht (Šv.) 35:56, 6. Hass (Avst.) 41:13, 7. Prinzing (Nem.) 44:27, 8. Zimmermann (Avst.) 55:16, 9. Seiwald (Avst.) 55:58, 10. Lafforgue (Fr.) 55:86.

DANES ob 8.30

na igranju

pri Sv. Ivanu

(Ul. Raffaele Sanzio)

nogometna tekma

BREG

proti

ALABARDA DARWIL

za prvenstvo tretje kategorije

Piero Caleffi:

LAHKO JE REČI LAKOTA...

35.

Najprej so nas posilili pod prhe in k brivcu, nato pa so nas oblekli kakor vse tiste, ki so bili namenjeni v delovna taborišča. Dali so nam zbrastre hlače, jopice, čepico in povrhnjke, z izmenljajočimi se pokončnimi sivimi in modrimi progami iz žakljinastega blaga, ki je bilo zelo grobo in rešetasto. Temu so dodali jopico iz volne ali mežlana, srajco in spodnje hlače ter croke, ki so nadomeščale čevlje in nogavice, katere smo nosili doslej. Odvezli so nam vsa stara ogarde-roba.

Ponoči so mi ukradli croke in pulover. Ko sem se zbudil, sem bil ves obupan. Šel sem povedat vso stvar blokaču in spremljal me je njegov španski pomočnik, ki je bil za to. Blokač je zmal za glavo, nekaj zamrmral in pokazal kup croke v kotu svoje sobe, nato mi je obrnil hrbet. Spanec je odšel. Približal sem se k hupu in sem začel izbirati croke.

Blokač je vstal s svojega stola, se mirno obrnil proti meni, me zgrabil za roke, nekaj godrnjal in mi snel očala. Nato me je začel obdelovati s pestmi in me kiofutati. Ves čas je godrnjal, toda pri tem je bil miren, kakor če bi si umival roke. Ko mu je bilo tega pretepanja dovolj, mi je vrnil očala in me je z mirno kretnjo pozval, naj odidem.

Bil sem ves zmeden zaradi te nepričakovane reakcije in sem se vrnil v blok. Neki Tržčan, ki je bil tudi pomočnik, mi je dal par zavrnjenih brezpotnikov, ki so bili prekratki, tako da mi je zadaj tretjina noge strela čez podplat. S tistimi brezpotniki sem se uvrstil v kolono za zbor. Komaj pa sem napravil nekaj korakov, sem začutil na glavi pravo nevihto udarcev. Bil je neki Juslovčan, ki me je obtožil, da sem mu jih ukradel. Vrnili sem mu jih in sem šel na apel takole bos, da so mi noge naravnost posinjele od mraza. Medtem pa sem se mučil in se vprašal, kako bom lahko odpotoval v teh razmerah. Pri tem sem imel še to smolo, da se nisem mogel z nikomer sporazumeti zaradi neznanja jezika.

Ko sem se vrnil, sem našel Pugliesija, ki me je prišel pozdraviti. Potožil sem se mu in on je oddiral ter se vrnil čez pol ure, prav takrat ko so nas klicali za obhod. Prinesel mi je debele volnene nogavice, mehek in topel pulover ter par popolnoma novih croke. Nikoli nisem zvedel, kako si je prisrskel te čudovite stvari. Morda jih je ukradel. Objel sem ga.

Zasepetal mi je, da je zvedel, da so januarja v Milanu aretirali Ferruccio Parrija. Rekel mi je, naj nikomur ne povem te novice. To je bila slaba napoved za moje potovanje. Nihče nam ni mogel nič več pomagati, če je tudi «stric» padel v kremplje teh banditov. Ali se ne bo ta prekleta vojna nikoli končala?

Pugliesi mi je tudi povedal, kako se godi prijateljem, po katerih sem ga povpraševal nekaj dni prej. Cesare Rocca in Gracco Spaziani sta bila v bloku invalidov z ruskim taboriščem. Bil je blok, v katerem so starčki, invalidi in slepi opravljali lažja dela, dokler jim ni odbila njihova tragična ura. Lodigiani je odpotoval v Lino, kjer je baje opravljal delo risarja. Čihlo je odšel z malo skupino elektricarjev. Dante Novaro je bil v drugem bloku istega ruskega taborišča zaradi zloma reber. Spolidora so premestili v Gusen in se ni

nič več vedelo o njem; v Gusenu so bili tudi Aldo Valcarenghi, Ludovico Belgioioso, Gianluigi Banfi in drugi Milančani in žal nismo mogli biti optimisti glede njihove telesne odpornosti. Mnogo, preveč drugih Italijanov, so premestili v Gusen, ki je bil «depadandans», nekaj kilometrov od Mauthausna. Pravi grob. Med drugimi je umrl v cvetu svoje mladosti tam tudi Gianluigi Banfi.

Ko se je Poppino Pugliesi poslavljaj od mene mi je rekel: «Ti si srečen, St. Aegyid je taborišče, ki ga šele pripravljajo, malo vas je in se boste izmazali. Tako mi je zagotovil Giuliano Pajetta. Vztrajaj, stvar ne bo več dolgo trajala. Prepričan sem, da se bomo še videli.»

«Nasvidenje Peppino.» Ni se mogel odločiti, da bi se poslovil od mene. Koliko tovarišev je pozdravil zadnjikrat v teh dolgih mesecih svojega bivanja v mestu smrti. Vse je bodril s svojim velikim pogumom. Z naglo kretnjo me je pobožal z dvema prstoma po licu, se mi komaj malce nasmešnil z očmi, mi obrnil hrbet ter šel po svojem vsakdanjem delu.

Skupino, ki je odhajala, so zbrali na dvorišču pred vhodom v taborišče izven «utrdbe».

Večina skupine je bila sestavljena iz nemških jetnikov in vsi so stali kljubovalno proč od naše skupine in nas prezirljivo gledali. Z njimi je bil tudi kakšen «političen». Ravno nekega «političnega» sem vprašal v svoji skopi nemščini: «Gut Transport St. Aegyid?»

Godrnjaje mi je obrnil hrbet, pri čemer je tudi pljunil. «Pojd k vragu!» sem si mislil.

Transport je vodil esesovski kaplar z dvema vojakoma. Z njim je bil zdravnik taborišča St. Aegyid, ki je prišel po zdravila, Jugoslovanci, star kakih trideset let, skoraj velikan z odkritim in simpatičnim obrazom in s velikim ukrivljenim nosom.

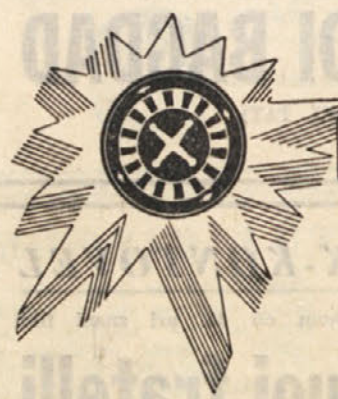

☆
ARETTA
ULTRA THIN

med elegantnimi in preciznimi urami ie naiceneiša znamka

Generalno zastopstvo «LA CLESSIDRA»
Trst - Piazza S. Antonio Nuovo N. 4-I. nadstropje

IMPORT Prodaja na veliko in drobno
EXPORT Velika izbira zlatnine po tovarniških cenah!
Izreden popust - Garancija -

CASINO

PORTOROSE
PORTOROSE

ROULETTE

CHEMIN DE FER

BACCARAT

ter priljubljena igra TRENTÉ ET QUARANTE

ODPRTO CELO LETO

GRILL BAR - CABARET - STRIPEASE

ATMOSPHÈRE PARISIENNE

V HOTELU «RIVIERA» PORTOROSE

HOTEL SLON LJUBLJANA

TITOVA UL. 10 - TEL. 20611-43

HOTEL Z MODERNIM KONFORTOM • PRIZNANA

MEDNARODNA IN NARODNA RESTAVRACIJA • NOČNI

BAR Z MEDNARODNIM ARTISTIČNIM PROGRAMOM

• KAVARNA • SLAŠČICARNA • KLUBSKI IN

BANKETNI PROSTORI

Grand Hotel

«TOPLICE» Bled

Tik ob jezeru s 403 posteljami

TERMINALNO «OPALISCE», 23

toplole • MEDNARODNA

NJA • KRASNA SMUC

• Priporočamo se za obisk

Dante pri Slovencih v letu 1965

(Nadaljevanje s 3. strani)

ni odsev tistega, kar je leta 1965 prišel dr. Res. Ali bo nameravala »zdaj spominskega zbornika, ki ga je najavil «Goriški knjižničar», nadaljevala zapovedi do dela?

Se neko ugotovitev vsilijo Dantejev sedemdesetletni jubilej. Nimitmo se knjižnice izdaje «vine Comedies», čeprav je bila ta že pred nekaj desetletji za zaslugi dr. Debevec prevedena celoti, vendar pričakujemo, da bo v kratkem nadaljnji prevod AV za Gradnina in celotne Komedije Tineta Debeljaka in ne bi bilo odveč, prevesti še ostala Dantejeva dela (razen «Novega Zevanja», katerega prevod je iz leta 1965 izdal prevajalec C. Zlobec).

B. MARUSIČ

Napotili smo se po klancu navzdol in zagledali smo kamnolom, v katerem je gomazelo ljudi na dnu in po stopnicah. Zatem smo zagledali «rusko taborišče», po katerem so hoteli nekateri živi okostnjaki v srajcah ali nagi. Ali bomo še videli ta prizor? Ali se bomo še kdaj vrnili v mesto smrti? Sonce je osvetljevalo pravo «dantejevsko» prizorišče, ogromni vijugasti trak Donave se je veličastno bleščal na dnu doline. Nebo je bilo na obzorju obrobljeno s sivkastimi koplji oblakov. Zdelo se je, kakor da bi se zima malce odpodila, da bi nam darovala nekaj mlačne sape, nekaj čistega zraka in življenja.

Peklenkemu mestu smo obrnili hrbet. Ali bi lahko na svetu še slabši kraj, ali bi lahko obstajali slabše življenjske razmere? Kadar so se zaprla za nami kakšna vrata, so si vedno delali utvare. Tako je bilo takrat, ko so se zaprla za nami vrata ječe v Genovi ter vrata taborišča v Boči. Kaj nas čaka sedaj? Naši prijatelji so nam vzbujali upe, naj prej torej.

Šli smo skozje mestce. Zopet smo zagledali njegove ulice, ceste, njegove čiste in prazne trgovine. Mimoidoč mi je bilo zelo redki in naglo so krenili za kak vogal ter obrnili pogled proč od nas. Ali so kaj vedeli? Gotovo so vedeli, da so esesovci hodili po mestecu in najbrž je nekaj resnice, taborišče je pronicljivo in javnost. Toda maloštevilni avstrijski nacisti so bili namerno slepi, ali so se s tem celo strinjali? Številni protinacisti, ki so bili vsi prestrašeni in terorizirani pa so lahko le obrnili glavo stran.

Ponovno smo zagledali postojajočo z imenom, sestavljen iz velikih gotških črk. Povzpeli smo se na vlak, v rezervni voz. Sneg se je bil nekoliko stali in dolina je bila lepa in slikovita čeprav je bila le delno pokrita s snežno odejo, katere se je odražala temna zelenina smrek in jelk.

(Nadaljevanje sledi)